

รายงานสรุปผลการจัดประชุมวิชาการ สผ.
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
#ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ โฮเทล ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร

กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑	บทนำ	๑
บทที่ ๒	สรุปผลการประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ # ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	๔
บทที่ ๓	การประเมินผลความพึงพอใจ “การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓”	๒๙
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
ภาคผนวก ข	ภาพกิจกรรม	
ภาคผนวก ค	แบบสอบถามการประเมินผลความพึงพอใจ “การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓”	

บทที่ ๑

บทนำ

บทนำ

การจัดประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินการจัดประชุมวิชาการ ด้านนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การดำเนินงานและขับเคลื่อนนโยบาย แผน มาตรการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒) ความร่วมมือกับต่างประเทศและอนุสัญญาต่างๆ ๓) การเสริมสร้างความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๔) ภารกิจที่สนับสนุนหน่วยงานอื่น รวมทั้งนวัตกรรมใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานที่สำคัญของ สผ. ให้สาธารณชนได้รู้จักและรับทราบในภารกิจและบทบาทหน้าที่ของ สผ. และภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดการยอมรับ และเกิดการบูรณาการในการดูแลรักษาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนต่อไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโควิด-19 ทำให้การจัดงานในปีนั้นแตกต่างจากเดิม โดยให้ความสำคัญการจัดงานในรูปแบบของชีวิตวิถีใหม่ (NEW NORMAL) ภายใต้หัวข้อ “ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน” สำหรับแนวคิดของการจัดประชุมวิชาการฯ ในครั้งนี้ จะผนวกรวมกับการจัดกิจกรรมวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญ ในทุกๆ ด้าน ของ สผ. ทั้งการดำเนินงานภายในประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และความร่วมมือระหว่างอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมุ่งหวังให้ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชน ได้รับทราบและเข้าใจบทบาทภารกิจของ สผ. รวมทั้งเป็นเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ องค์ความรู้ และประสบการณ์ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล อันนำไปสู่การสร้าง ความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนที่ยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อจัดกิจกรรมการประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นำเสนอและเผยแพร่ผลงาน วิชาการ ด้านนโยบาย แผน กฎหมาย ความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ที่มีความสำคัญและเป็นที่สนใจ ให้บุคคลภายนอกได้รับทราบ และเข้าใจภารกิจและบทบาทหน้าที่ของ สผ.

๒.๒ เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ องค์ความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ สผ. เป็นที่รู้จักและได้รับความเชื่อมั่นในการดำเนินงานด้านนโยบาย แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้บริบทของยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ บนฐานการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชนและภาคเอกชน รวมทั้งภารกิจที่ร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่น และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักธรรมาภิบาล (Good governance)

๓.๒ ภาคิเครือข่ายและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และเข้าใจภารกิจด้านนโยบายและแผน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ สผ. และเสริมสร้างศักยภาพภาคิเครือข่าย เพื่อยกระดับความร่วมมือในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และต่อยอด ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงาน และขับเคลื่อนนโยบาย แผน กฎหมายและอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. กลุ่มเป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คน ประกอบด้วย

๔.๑ บุคลากรภายในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหุ้นส่วนในการดำเนินงาน (Partnership) จำนวน ๒๕๐ คน

- หน่วยงานภาครัฐในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.)
- ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม คณะอนุกรรมการ ภายใต้ กก.วล. คณะอนุกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๔.๒ ภาคิเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้รับบริการ จำนวน ๓๕๐ คน

- หน่วยงานภาครัฐ ภายนอก ทส.
- องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม
- บริษัทที่ปรึกษา
- ภาคเอกชน
- เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สถาบันการศึกษา

๕. ผลผลิต/ตัวชี้วัด/ผลลัพธ์

ตัวชี้วัดผลผลิต :

- การจัดประชุมวิชาการ ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมงาน จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คน
- ความพึงพอใจต่อการประชุมวิชาการ สผ. ในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ :

ความรู้เกี่ยวกับภารกิจและผลงานที่สำคัญของ สผ. ด้านนโยบาย แผน กฎหมายที่เกี่ยวข้องและความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ บนฐานการมีส่วนร่วมของภาคิเครือข่าย รวมทั้งภารกิจที่สนับสนุนหน่วยงานอื่น และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานในอนาคต โดยเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมประชุม

๖. รูปแบบการดำเนินงาน

๖.๑ การบรรยาย/ปาฐกถาพิเศษ

๖.๒ การเสวนา

๖.๓ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

๖.๔ การจัดนิทรรศการ

๗. สถานที่

ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ โฮเทล ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

จัดประชุม ๑ วัน (วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๙. การเตรียมการจัดประชุม

๙.๑ ทบทวนและรวบรวมข้อมูลผลงานและการดำเนินงานที่สำคัญของหน่วยงานภายใน เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดรูปแบบ และกรอบแนวทางการจัดการประชุมวิชาการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับภารกิจ และผลการดำเนินงานที่สำคัญของ สผ.

๙.๒ แต่งตั้งคณะทำงานจัดการประชุมวิชาการ สผ. ของกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม ตามคำสั่งกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม ที่ ๑๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดการประชุมวิชาการ สผ. ของกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม โดยมี ผอ.กตป. เป็นประธานคณะทำงาน ผอ.กลุ่มงานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ และ ผอ.กลุ่มงานติดตามประเมินสถานการณ์ เป็นคณะทำงาน ผอ.กลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีหน้าที่ (๑) พิจารณารูปแบบและกรอบแนวทางการจัดประชุมวิชาการนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความเหมาะสม เพื่อนำเสนอคณะทำงานจัดประชุมวิชาการด้านนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของ สผ. พิจารณา (๒) อำนวยการจัดการประชุมวิชาการนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๓) รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานให้คณะทำงานจัดประชุมวิชาการด้านนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สผ. ทราบเป็นระยะ และ (๔) ดำเนินงานตามภารกิจอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๙.๓ กำหนดรูปแบบและกรอบแนวทางการจัดการประชุมวิชาการฯ ประกอบด้วย ประเด็นและหัวข้อของการนำเสนอผลงาน พร้อมทั้งพิจารณาวิทยากรที่เหมาะสม ในแต่ละหัวข้อ การจัดนิทรรศการ และกิจกรรมต่างๆ

๙.๔ เลขานุการ สผ. เห็นชอบต่อขอบเขตงาน (TOR) การจัดการประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และอนุมัติให้ใช้งบประมาณในการจัดการประชุมวิชาการฯ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓

๙.๕ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเลขานุการ สผ. ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุมัติหลักการจัดการประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

๙.๖ จัดการประชุมคณะทำงานจัดประชุมวิชาการนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียมการจัดการประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันอังคารที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันอังคารที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔ เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

บทที่ ๒

สรุปผลการประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

บทที่ ๒

สรุปผลการประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ ห้อง Mayfair grand ballroom ชั้น ๑๑ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ โฮเทล ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร การประชุมในครั้งนี้ นายวรารุณ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เกียรติเป็นประธาน พร้อมปาฐกถาพิเศษ ในหัวข้อ “ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน” โดยมี ดร.รวิวรรณ ภูริเดช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวรายงานความเป็นมาของการจัดประชุมฯ มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๖๘๒ คน ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผู้เข้าร่วมประชุมจะปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 โดยสวมใส่หน้ากากอนามัย/ผ้า ผ่านจุดคัดกรองก่อนเข้าร่วมงานเพื่อตรวจวัดอุณหภูมิ ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ การจัดที่นั่งภายในห้องประชุม และห้องอาหารยังคำนึงถึงการเว้นระยะห่าง Social Distancing ซึ่งสาระสำคัญของการประชุมฯ สรุปได้ดังนี้

๑. คำกล่าวเปิดและปาฐกถาพิเศษ โดยนายวรารุณ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบัน ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-19 ทั่วโลก ทำให้มีการล็อกดาวน์ และการเว้นระยะห่างทางสังคม หรือ Social Distancing ในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทย เพื่อยับยั้งการระบาดของโรค COVID-19 ทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคม

เปลี่ยนแปลง อาทิ สถานที่ท่องเที่ยวปิดให้บริการ การสวมใส่หน้ากาก หรือ mask เมื่อออกนอกบ้าน การล้างมือหรือใช้เจลแอลกอฮอล์บ่อยๆ การตรวจวัดอุณหภูมิ ก่อนเข้าพื้นที่เฉพาะ การทำงานจากที่บ้าน หรือ Work from Home การสั่งซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์เพิ่มขึ้น การสั่งอาหารผ่าน Application และการจัดส่งอาหารให้ถึงมือลูกค้า Food Delivery จากสถานการณ์ดังกล่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้ดำเนิน

มาตรการตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์ COVID-19 กำหนด เพื่อลดการระบาดของโรค COVID-19 ขณะเดียวกัน กระทรวงฯ ยังคงปฏิบัติการกิจเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริมให้มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ในหลายเรื่องที่สำคัญ อาทิ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

การประกาศปิดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในสังกัด ทส. ทั้งอุทยานแห่งชาติ ๑๕๕ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๖๐ แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอีก ๗๘ แห่งทั่วประเทศ เพื่อลดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คนจะมารวมตัวกันจำนวนมาก เป็นโอกาสแพร่กระจายเชื้อโรคโควิด-19 ซึ่งภายหลังการปิดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว พบว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ธรรมชาติฟื้นตัว และมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี สัตว์ป่าออกมาหากินในพื้นที่มากขึ้น มีการพบสัตว์หายากต่างๆ ทั้งสัตว์ป่าและสัตว์ทะเล ต่างมีความสุขกับการใช้ชีวิตในพื้นที่ของพวกเขา ปะการังและหญ้าทะเลเริ่มฟื้นตัว เพราะไม่มีมนุษย์เข้าไปรบกวนถิ่นที่อยู่อาศัย ในขณะเดียวกัน อุทยานแห่งชาติต่างๆ เหล่านี้ ได้ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งบ้านพัก ห้องน้ำ ระบบสาธารณูปโภค และการให้บริการ รวมถึงการกำหนดแนวทางการรองรับนักท่องเที่ยว ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ COVID-19 หรือ New Normal และในอนาคตด้วย โดยได้จัดทำแผนการปิดอุทยานแห่งชาติ ในช่วงเวลาหนึ่งของทุกปี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งกำหนดนโยบายควบคู่กัน คือ การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ไม่ให้มากเกินไป จนส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เนื่องจากอุทยานแห่งชาติไม่ได้ต้องการรายได้เป็นหลัก แต่ต้องการเน้นการป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติด้วย ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ทส. โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เปิดแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่มีความพร้อม จำนวน ๑๒๗ แห่ง ให้ประชาชนเข้าชม แต่ยังคงจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว กำหนดให้เที่ยวแบบ New Normal ใช้ระบบ “ไทยชนะ” เช็กอิน-เช็กเอาท์ การคัดกรองคน การเว้นระยะห่างทางสังคม การสวมหน้ากากอนามัยก่อนเข้าภายในอุทยานฯ รวมถึงการทิ้งขยะในที่จัดไว้ให้ เนื่องจากระยะที่ผ่านมา จะเห็นว่า มีข่าวสัตว์เสียชีวิตเพราะกินขยะที่นักท่องเที่ยวทิ้งไว้ โดยจะเน้นรูปแบบ “การท่องเที่ยววิถีใหม่ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

ด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดการขยะ โดยเฉพาะขยะพลาสติก ทส. ได้ร่วมมือกับห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อ ยกเลิกการแจกถุงพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งให้ลูกค้าอย่างถาวร ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดี จากทั้งภาคเอกชนและประชาชน ตามแนวทางของโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ แต่ภายหลังเกิดวิกฤต COVID-19 มีการใช้พลาสติกเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมาตรการสร้างสุขอนามัยที่ดีของประชาชน และเสริมสร้างการเว้นระยะห่างทางสังคม โดยเฉพาะสังคมเมือง มักนิยมใช้บริการส่งอาหาร ทำให้ต้องใช้พลาสติกเพิ่มขึ้น ได้แก่ ถุงและกล่องพลาสติก ช้อน ส้อม และมีดพลาสติก ที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง ส่งผลให้มีปริมาณขยะพลาสติกสูงขึ้นอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังมีขยะที่เกิดจากวัสดุอุปกรณ์ป้องกัน COVID-19 ได้แก่ หน้ากากอนามัย ถุงมือยาง เฟซชิลด์ ขวดบรรจุภัณฑ์เจลแอลกอฮอล์ที่ใช้แล้ว เมื่อใช้เสร็จแล้วล้วนเป็นขยะ ต้องระมัดระวัง และแยกจัดการให้ถูกวิธี นอกจากนี้ ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นจากปัญหาขยะอีกเรื่องหนึ่ง คือ ขยะทะเล เป็นผลมาจากกิจกรรมบนบกของมนุษย์กว่าร้อยละ ๘๐ ถูกปล่อยลงแหล่งน้ำ ไปยังลำคลอง สู่แม่น้ำ และลงสู่ทะเล เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเลเป็นอย่างมาก รวมถึงขยะที่ถูกพัดพาขึ้นมาบนชายหาด นับเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพการจัดการขยะของพื้นที่ ซึ่งในเรื่องนี้ ภาครัฐและเอกชน ได้ร่วมมือกันผลักดันนวัตกรรมแก้ไขปัญหามลพิษ โดยการจัดทำหุ่นกักขยะลอยน้ำ จาก HDPE-Bone แล้วนำไปติดตั้งบริเวณปากแม่น้ำที่เชื่อมต่อกับทะเล ใน ๑๓ จังหวัดที่ติดทะเล ทำให้สามารถกักขยะในปีที่ผ่านมาได้กว่า ๔๐ ตัน ดังนั้น การดำเนินการเพื่อลดและบรรเทาปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป คือ (๑) การปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมระดับบุคคลให้มีการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึก และเกิดพฤติกรรมความร่วมมือในการบริโภคตามที่จำเป็น และการคัดแยกขยะจากต้นทาง (๒) การแก้ไขปัญหาเชิงระบบ ทั้งมาตรการสร้างแรงจูงใจ มาตรการทางกฎหมาย และการปฏิบัติ ตั้งแต่สนับสนุนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ย่อยสลายง่าย มีการคัดแยกขยะ โดยเฉพาะขยะพลาสติกอย่างถูกต้อง นำวัสดุที่คัดแยกได้ กลับมาใช้ใหม่ ส่วนที่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จึงนำไปเผาเป็นเชื้อเพลิงผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า ตามแนวคิด Circular Economy หรือเศรษฐกิจหมุนเวียน ส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าสูงสุด

นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานสำคัญของ ทส. ยังดำเนินการในกิจกรรมอื่นอีก ได้แก่

- โครงการปลูกป่า และป้องกันไฟป่า มีเป้าหมายรวมกัน จำนวนไม่น้อยกว่า ๒.๖๘ ล้านไร่ ใน ๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ แบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ ระยะ ระยะเร่งด่วน ดำเนินการเสร็จภายในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และระยะที่ ๒ และ ๓ ดำเนินการตั้งแต่เดือน สิงหาคม ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐

- การจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และป่าชายเลน ในปี ๒๕๖๒ มีมากกว่า ๒๒๐,๐๐๐ ไร่

- การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๖๓ (ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓) มีชุมชนที่ได้รับอนุมัติจัดตั้งเป็นป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๓,๐๒๘ หมู่บ้านมีพื้นที่ป่ารวม ๖,๒๙๕,๗๑๘ ไร่

- การปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง พบว่า ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ สถิติการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีคดีบุกรุก จำนวน ๑,๘๕๓ คดี โดยพื้นที่ที่ถูกบุกรุก รวมประมาณ ๓๓,๔๕๐ ไร่ เมื่อพิจารณาตลอดช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา พบว่า จำนวนคดีบุกรุกมีแนวโน้มลดลง

- การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำในปีที่ผ่านมา ให้มีใช้อย่างเพียงพอ ได้แก่ แหล่งน้ำต้นทุนประปาชนบท โรงเรียนและชุมชนมีระบบน้ำดื่มสะอาด จำนวนแหล่งน้ำหรือน้ำบาดาลเพิ่มขึ้น และแหล่งน้ำได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู จำนวนเกือบ ๒,๒๐๐ แห่ง หรือได้รับประโยชน์กว่า ๒๐๐,๐๐๐ครัวเรือน

ผลการดำเนินงานเหล่านี้ คือ ความพยายามของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการดำเนินงานของ สผ. ที่มุ่งมั่นที่จะดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี รวมถึงเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกภาคส่วน และเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อประชาชนคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๒. การเสวนา

การเสวนา ช่วงเช้า

๒.๑ หัวข้อ“ฝ่าวิกฤตสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการที่ยั่งยืน”

ประเด็นนำเสนอ คุณพร้อมหรือยัง ที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

วิทยากร

๑. นางสาวเบญจมาภรณ์ วัฒนธงชัย

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานงานอนุสัญญา

กองจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ/ สผ.

๒. นายกิตติคุณ ศักดิ์สูง

ผู้ประสานงานเยาวชนโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

(United Nations Development Programme: UNDP)

และเครือข่ายเยาวชนเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพระดับ

(Global Youth Biodiversity Network: GYBN)

ประเด็นนำเสนอ ประเทศไทยกับการสู้ภัย Climate change

วิทยากร

๑. นางกตัญญูลี ธรรมกุล

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

กองประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/ สผ.

๒. นางสาวชุติมา จงภักดี

ผู้จัดการโครงการการดำเนินงานด้านนโยบายการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)

ประเด็นนำเสนอ การจัดการที่ดินในประเทศไทยที่ผ่านมาและก้าวต่อไป

วิทยากร

๑. นางสาวภทรกช เหนือเกตุ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

กองบริหารจัดการที่ดิน / สผ.

๒. นายศิริพงษ์ เดชโพธิ์พระ

ผู้อำนวยการส่วนการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผู้ดำเนินรายการ

นายอภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์

ผู้ประกาศข่าว/บรรณาธิการบริหาร นิตยสาร GM และ GM Live

สรุปประเด็นการนำเสนอ

๑. คุณพร้อมหรือยัง ที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

วิทยากร : นางสาวเบญจมาภรณ์ วัฒนธงชัย

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานงานอนุสัญญา

กองจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ/ สผ.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นหน่วยประสานงานกลางของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ซึ่งมีการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพในปัจจุบัน

(๑) ด้านนโยบาย

สผ. ดำเนินการจัดทำแผนด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้กรอบแนวทางของแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้านความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (NBSAPs) ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งมุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยแผนด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ ซึ่งเป็นแผนระดับประเทศ และแผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนแผนระดับประเทศไปสู่การปฏิบัติ โดยมี ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บูรณาการคุณค่าและการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยการมีส่วนร่วมในทุกระดับ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประเทศและบริหารจัดการเพื่อเพิ่มพูนและแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ โดยสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจสีเขียว และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาองค์ความรู้และระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นมาตรฐานสากล

(๒) ด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการ ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดย สผ. เป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการจัดทำแนวทางในการบริหาร

จัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน และอนุรักษ์ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม จัดทำทะเบียนชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย (Thailand Red data) จัดทำทะเบียนรายการสิ่งมีชีวิตในประเทศไทย และประสานความร่วมมือกับหน่วยนโยบายวิทยาศาสตร์ระหว่างชาติ ด้านความหลากหลายทางชีววิทยาและระบบนิเวศ (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services – IPBES)

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดย (๑) จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ซึ่งผ่านกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว และอยู่ระหว่างเตรียมการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา (๒) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร (๓) จัดทำและเผยแพร่ระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (Thailand Biodiversity Information Facility: TH-BIF) ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มสำหรับบูรณาการข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นและการเข้าถึงข้อมูล โดยกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร/กำหนดนโยบาย เกษตรกร นักวิจัย นักอนุรักษ์และผู้ดูแลกฎหมาย ผู้ประกอบการ และชุมชน (๔) จัดทำรายงานแห่งชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรายงานความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (๕) จัดทำกลไกทางการเงิน และ (๖) การบูรณาการกับพิธีสารภายใต้อนุสัญญาฯ และความร่วมมือกับอนุสัญญาอื่น

๑.๒ การเปลี่ยนแปลงด้านความหลากหลายทางชีวภาพในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับกรอบงานความหลากหลายทางชีวภาพของโลกหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐

แผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2011-2020 และเป้าหมายไอจิ Strategic Plan for Biodiversity 2011-2022 and Aichi Targets ประกอบด้วย ๕ เป้าประสงค์ ดังนี้ (๑) เป้าประสงค์ A แก้ไขมูลเหตุฐานรากของการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ โดยหิบบกความหลากหลายทางชีวภาพเป็นกระแสหลักในภาครัฐและภาคประชาสังคม (๒) เป้าประสงค์ B ลดแรงกดดันโดยตรงต่อความหลากหลายทางชีวภาพและส่งเสริมการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (๓) เป้าประสงค์ C ปรับปรุงสถานภาพของความหลากหลายทางชีวภาพโดยเฝ้าระวังรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศ ชนิดพันธุ์ และพันธุกรรม (๔) เป้าประสงค์ D เพิ่มพูนผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศต่อคนทั้งปวง และ (๕) เป้าประสงค์ E เพิ่มพูนการอนุรักษ์อนุสัญญาฯ โดยมีการวางแผนอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้และพัฒนาสมรรถนะ ทั้งนี้แผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2011-2020 จะสิ้นสุดในปี ๒๐๒๐ หรือ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงมีการประเมินผลและสรุปความก้าวหน้าการดำเนินงานตามเป้าหมายไอจิในระดับโลก พบว่า มีบางเป้าหมาย ใน ๔ เป้าประสงค์ที่สามารถดำเนินการได้บรรลุผลสำเร็จ ได้แก่ **เป้าประสงค์ B** เป้าหมายที่ ๙ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ จำแนกระบุและจัดลำดับความสำคัญของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานและเส้นทางแพร่ระบาด ควบคุม หรือกำจัดชนิดพันธุ์ที่มีลำดับความสำคัญสูง และดำเนินมาตรการเพื่อจัดการเส้นทางแพร่ระบาด เพื่อป้องกันการนำเข้าและการตั้งถิ่นฐานรุกราน **เป้าประสงค์ C** เป้าหมายที่ ๑๑ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ อนุรักษ์อย่างน้อย ร้อยละ ๑๗ ของพื้นที่บนบกและแหล่งน้ำในแผ่นดิน และร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ชายฝั่งและทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศ ด้วยการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียม การมีตัวแทนทางนิเวศและการมีระบบพื้นที่คุ้มครองที่เชื่อมโยงกันอย่างดีและมาตรการอื่นที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์พื้นที่ที่สำคัญ และบูรณาการเข้าสู่ภูมิทัศน์และเขตพื้นที่กว้างกว่าเดิม **เป้าประสงค์ D** เป้าหมายที่ ๑๖ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ บังคับใช้และปฏิบัติตามพิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม โดยสอดคล้องกับกฎระเบียบในชาติ และ**เป้าประสงค์ E** เป้าหมายที่ ๑๗ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ แต่ละภาคีอนุสัญญาฯ จัดทำกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (NBSAP) อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วม และได้รับการปรับให้ทันสมัย และรับรองเป็นเครื่องมือทางนโยบายและเริ่มต้นอนุรักษ์ตามนั้น

ทั้งนี้ สาเหตุที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายไอจิ เกิดจาก

๑. ปัจจัยหลัก (๑) การใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่มากเกินไป (๒) การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ทำให้พื้นที่ป่าลดลง เป็นพื้นที่สำหรับอยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรม (๓) มลพิษทางอากาศ และมลพิษทางทะเล โดยเฉพาะขยะพลาสติกในทะเลที่มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต (๔) ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน และ (๕) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. ปัจจัยทางอ้อม (๑) ประชากรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้ทรัพยากรมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน และเกิดมลพิษ เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน และ (๒) นโยบายภาครัฐ เนื่องจากบางนโยบาย ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ที่ดินเพิ่มมากขึ้น หรือนโยบายเกี่ยวกับการทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง

ดังนั้น แนวทางกรอบงานความหลากหลายทางชีวภาพของโลกหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ จะมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและวิถีปฏิบัติ (TRANSFORMATIVE CHANGE) คือ การเปลี่ยนแปลงทุกอย่าง ตั้งแต่ระบบและแนวคิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้ชีวิตของประชาชน ไปจนถึงการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ทั้งภาคเศรษฐกิจ สังคมการเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ต้องดำเนินงานร่วมกันมากยิ่งขึ้นกว่าที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคจนไปสู่ระดับโลก ซึ่งกำหนดกรอบแนวคิด Post-2020 Global Biodiversity Framework ดังนี้

สำหรับ (ร่าง) กรอบงานความหลากหลายทางชีวภาพของโลกหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (Zero Draft of the Post-2020 Global Biodiversity Framework) ได้กำหนดกิจกรรมเป้าหมายไว้ ๒๐ เป้าหมาย โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้ **กลุ่มที่ ๑** การลดการคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งในระบบนิเวศน้ำจืด ระบบนิเวศบนบก และระบบนิเวศทางทะเล รวมทั้งระบบพื้นที่คุ้มครอง โดยการใช้มาตรการอนุรักษ์เชิงพื้นที่อื่นๆ และการควบคุม (๑) การเข้ามาของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (๒) มลภาวะของธาตุอาหารส่วนเกิน ยาฆ่าแมลง ขยะพลาสติก และจากแหล่งกำเนิดอื่นๆ (๓) การค้าและการใช้ประโยชน์จากชนิดพันธุ์ป่า รวมทั้งมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ **กลุ่มที่ ๒** การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและการแบ่งปันผลประโยชน์ โดยส่งเสริมการใช้ชนิดพันธุ์ป่าอย่างยั่งยืน การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพในด้านเกษตรกรรม และการจัดการระบบนิเวศอื่นๆ อย่างยั่งยืน การใช้ธรรมชาติเป็นฐานในการแก้ไขปัญหา การจัดการพื้นที่สีเขียวกับชุมชนเมือง และการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรมและองค์ความรู้ภูมิปัญญาอย่างเท่าเทียม และยุติธรรม และ **กลุ่มที่ ๓** เครื่องมือและการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานและการบูรณาการงานร่วมกัน โดยการปรับเปลี่ยนแรงจูงใจและจัดการอุดหนุนที่ส่งผลเสียต่อความหลากหลายทางชีวภาพ การบูรณาการ

ความหลากหลายทางชีวภาพในแผนงานทุกระดับ การปรับเปลี่ยนภาคเศรษฐกิจสู่วิถีการปฏิบัติที่ยั่งยืน การเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อให้การดำเนินงานของกรอบงานฯ เพิ่มขึ้น การจัดทำและดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากเทคโนโลยีชีวภาพ (biotechnology) การปรับตัวและบริบทในระดับที่ยั่งยืน การส่งเสริมการศึกษา การเผยแพร่ การแบ่งปันเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น สตรีและเด็กหญิง รวมถึงเยาวชนในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมให้เกิดวิสัยทัศน์ที่หลากหลายต่อคุณภาพชีวิตที่ดีและสร้างความรับผิดชอบ

บทสรุป ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งมนุษย์ก็เป็นส่วนหนึ่งของความหลากหลายทางชีวภาพ และได้รับผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ดังนั้น ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน สถาบันการศึกษา และเยาวชน ควรบูรณาการความร่วมมือในการอนุรักษ์และคุ้มครองระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย/แผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

วิทยากร : นายกิตติคุณ ศักดิ์สูง

ผู้ประสานงานเยาวชนโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

(United Nations Development Programme: UNDP)

และเครือข่ายเยาวชนเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพระดับโลก

(Global Youth Biodiversity Network: GYBN)

๑. ความเป็นมาของเครือข่าย

เครือข่ายเยาวชนเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพระดับโลก (Global Youth Biodiversity Network: GYBN) เป็นกลุ่มเครือข่าย ที่เกิดจากการรวมตัวกันของเยาวชนทั่วโลก ทำให้เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และกำหนดนโยบาย/แผนงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับ Global Youth Biodiversity Network (GYBN Thailand) เกิดจากการรวมตัวกันของเครือข่ายเยาวชน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายช่วงอายุ ๑๕-๓๕ ปี เพื่อร่วมกันดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมุ่งเน้นเรื่องการอนุรักษ์และบริหาร

จัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีเป้าหมาย ๕ เป้าหมาย คือ (๑) สนับสนุนด้านนโยบาย (๒) การสร้างความตระหนัก (๓) การส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมด้านนโยบาย/กิจกรรมต่างๆ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (๔) การสร้างเครือข่ายให้เกิดการแลกเปลี่ยนและพัฒนาศักยภาพ และ (๕) การป้องกันการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่ง GYBN Thailand มีการดำเนินงานหลักๆ ๓ ด้าน คือ (๑) การสนับสนุนเชิงนโยบาย (๒) การเสริมสร้างศักยภาพให้แก่เยาวชน และ (๓) การสร้างเครือข่าย

๒. การดำเนินงานของ GYBN Thailand ตั้งแต่ เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – สิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๑ Thailand Youth Voices for Biodiversity เมื่อวันที่ ๒๖-๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยมีเยาวชนไทยทั่วประเทศเข้าร่วม จำนวน ๓๗ คน และเยาวชนระดับอาเซียน จำนวน ๕ คน เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นการสร้างเครือข่ายเยาวชนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เยาวชนได้นำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพระดับโลก หลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ นอกจากนี้ บุคลากรของ สผ. ได้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแผนงานบูรณาการ

ด้านความหลากหลายทางชีวภาพระดับโลกและระดับประเทศ ในกิจกรรมครั้งนี้ เยาวชนได้มีการนำเสนอความคิดเห็น ดังนี้ (๑) การสร้างเครือข่ายเยาวชน (๒) การจัดทำหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างเป็นระบบ (๓) การสร้างผู้นำเยาวชนในแต่ละชุมชน และ (๔) การเผยแพร่ แลกเปลี่ยน และส่งต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์และท้องถิ่นที่มีวิถีความเป็นอยู่อยู่กับธรรมชาติ

๒.๒ The Second Open-ended Working Group on the Post-2020 Global Biodiversity Framework (OEWG2) เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ ประเทศอิตาลี เป็นการประชุมภาคีภายใต้ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีเยาวชนจาก ๑๑ ประเทศ เข้าร่วม สำคัญของการประชุม เกี่ยวข้องกับกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ หลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยเปิดโอกาสให้ เยาวชนเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบการดำเนินงานและพัฒนาแผนกลยุทธ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ในระยะต่อไป การประชุมในครั้งนี้ ทำให้เห็นถึงวิธีการและขอบเขตที่เยาวชนจะสามารถมีส่วนร่วมในการรับฟัง และเสนอความคิดเห็นต่อกรอบการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพต่อไป อย่างไรก็ตาม หากต้องการ ให้เกิดการมีส่วนร่วมของเยาวชน ควรเสริมสร้างให้เยาวชนได้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเชิงนโยบาย ก่อน เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒.๓ Thailand Youth Voice for Biodiversity Act เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน- ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นการประชุมแบบออนไลน์ เพื่อรับฟังความเห็นจากเยาวชนต่อร่าง ร่าง พ.ร.บ.ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.... โดยมีเยาวชนเข้าร่วมมากกว่า ๑๐๐ คน

๒.๔ การสำรวจความคิดเห็นจากเยาวชน เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) ความยุติธรรมระหว่างวัย (๒) สิทธิของกลุ่มชนพื้นเมือง/กลุ่มชนชาติพันธุ์ และภูมิปัญญาต่างๆ และ (๓) การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

๒.๕ การจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) รายงานการจัดกิจกรรม Thailand Youth Voices for Biodiversity Workshop Report เมื่อวันที่ ๒๗-๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ (๒) เอกสาร GYBN Thailand Consultation Sheet เป็นเอกสารสรุปผลการหารือของเยาวชนเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์และ บทบาทของเยาวชน และ (๓) รายงานกิจกรรมรับฟังความเห็นเยาวชนออนไลน์ต่อร่าง พ.ร.บ.ความหลากหลาย ทางชีวภาพ พ.ศ.... (Thailand Youth Voice for Biodiversity Act) เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน- ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒.๖ การดำเนินงานในวันความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่ การจัดทำโปสเตอร์ ๘ เรื่อง การจัดทำวิดีโอ ๕ เรื่อง เกี่ยวกับ (๑) วิทยาศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น (๒) ความมั่นคงทางอาหารและ สุขภาพ (๓) วันผึ้งโลก (๔) วันวัฒนธรรมสากล และ (๕) วันความหลากหลายทางชีวภาพสากล เป็นต้น

๒.๗ การดำเนินงานในพื้นที่ชุมชนปิล็อก อำเภอนาทม จันทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก UNDP เพื่อพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชน โดยได้จัดทำวิดีโอสรุปการดำเนินงาน โครงการ ซึ่งนำเสนอเกี่ยวกับ (๑) การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (๒) ความท้าทายด้านสังคม การเกษตร และเทคนิคด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำเนินการได้สำเร็จ

๓. ปัจจัยที่ทำให้ดำเนินงานร่วมกับเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ (๑) ความเข้าใจ เกี่ยวกับเยาวชน เนื่องจากเยาวชนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทางสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย จึงทำให้เกิด ข้อจำกัดต่อความเข้าใจและการเข้าถึงข้อมูล ดังนั้น การประสานและเชื่อมโยงเยาวชนจากแต่ละพื้นที่ ต้องมี ความเข้าใจในวัยและสถานการณ์ของเยาวชน (๒) ทรัพยากร เนื่องจากกลุ่มเยาวชนของเครือข่าย อยู่ในช่วง อายุ ๑๕-๓๕ ปี ส่วนใหญ่อยู่ในวัยศึกษา ยังไม่มีรายได้ และต้องบริหารจัดการในเรื่องของเวลาและเงิน เพื่อใช้ ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ จึงมีความจำเป็นต้องให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าว และ (๓) ความเชี่ยวชาญ เฉพาะเรื่อง เนื่องจากความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของเยาวชน จะเกิดขึ้นได้เร็วขึ้น หากมีผู้เชี่ยวชาญจาก หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ให้การสนับสนุนหรือเผยแพร่องค์ความรู้

๔. การสำรวจความคิดเห็นของเยาวชน พบว่า ร้อยละ ๙๙ เคยได้ยินเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร้อยละ ๙๒ เคยได้ยินเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ร้อยละ ๕๓ รู้จัก UNFCCC ร้อยละ ๗๕ ไม่รู้จักอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ร้อยละ ๕๗ ไม่รู้จักแผน NDCs/NAP แต่ต้องการมีส่วนร่วมในแผนนี้ ร้อยละ ๖๐ ไม่รู้จัก NBSAP แต่ต้องการมีส่วนร่วมในแผนดังกล่าวเช่นกัน ร้อยละ ๙๙.๙ คิดว่าเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความหลากหลายทางชีวภาพ มีความสำคัญ และควรผนวกไว้ในหลักสูตรการศึกษาอย่างเป็นระบบ ร้อยละ ๙๕ ต่อด้านและไม่ให้การยอมรับกับบริษัท หรือผู้ประกอบการ ที่ไม่ใส่ใจเรื่องสิ่งแวดล้อม และมากกว่าร้อยละ ๙๘ ต้องการให้รัฐบาลรับฟังความเห็นของเยาวชนให้มากขึ้น และสื่อสารมวลชนควรมีบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

บทสรุป ในปัจจุบัน เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญและรับฟังความคิดเห็นของเยาวชน และเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบาย/แผนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จมากขึ้น

๒. ประเทศไทยกับการสู้ภัย Climate change

วิทยากร : นางกตัญญูลี ธรรมกุล

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

กองประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/ สผ.

๑. สถานการณ์ในปัจจุบัน พบว่า โลกกำลังร้อนขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้น้ำแข็งขั้วโลกละลาย ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น จนทำให้บางประเทศที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็กหายไปจากแผนที่โลก และยังส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ เพราะอุณหภูมิที่สูงขึ้น จะทำให้สิ่งมีชีวิตมีจำนวนลดลง หรือบางชนิดสูญพันธุ์ไป นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยังส่งผลทำให้เกิดภัยพิบัติที่รุนแรงและถี่มากขึ้น โดยสถานการณ์การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ของโลก ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ซึ่งเป็นช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 พบว่า ลดลงจากปีที่ผ่านมา แต่ก็ยังเพิ่มขึ้นจาก ๑๐ ปีที่แล้ว อย่างไรก็ตาม ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ลดลง เป็นการลดลงชั่วคราว แต่ผลกระทบยังเกิดขึ้นในระยะยาว สำหรับสถานการณ์การปล่อยก๊าซ CO₂ ในประเทศไทย ได้มีการสำรวจโดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน พบว่า การปล่อยก๊าซ CO₂ ในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๒ มีปริมาณลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และยังพบว่าระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพมีสภาพดีขึ้น เช่น การวางไข่ของเต่าทะเล สภาพชายหาดสะอาดและสวยงามขึ้น แต่ในช่วงเวลาดังกล่าว พบปัญหาขยะพลาสติกเพิ่มมากขึ้น ๑๕ % (ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ) ทั้งนี้ หากพิจารณาแผนที่แสดงดัชนีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๙๙ – ๒๐๑๘ พบว่า ประเทศไทยมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลำดับที่ ๘ ของโลก ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดภัยพิบัติ น้ำท่วม และพายุ โดยประเทศไทย เป็นประเทศที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นลำดับที่ ๒๑ ของโลก

๒. การดำเนินงานของประเทศไทยในการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) พิธีสารเกียวโต และความตกลงปารีส ซึ่งมีการดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาฯ ดังนี้

๒.๑ การดำเนินงานในฐานะหน่วยประสานงานกลาง

๒.๑.๑ การดำเนินงานในฐานะหน่วยประสานงานกลาง UNFCCC ของประเทศ มีภารกิจในการเข้าร่วมการประชุมกรอบอนุสัญญาฯ การจัดทำกรอบท่าทีการเจรจาภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ การจัดทำถ้อยแถลงของหัวหน้าคณะผู้แทนไทย การหารือพัฒนาความร่วมมือทวิภาคีกับประเทศต่างๆ และเผยแพร่ผลการประชุมภายในประเทศ

๒.๑.๒ การดำเนินงานในกรอบอาเซียน

(๑) การดำเนินงานในฐานะหน่วยประสานงานกลาง AWGCC ดำเนินการจัดทำกรอบท่าทีไทยในการเจรจาการประชุมกรอบอาเซียน: AWGCC ASOEN AMME ร่วมพัฒนา และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอาเซียน: ASEAN Climate Change Action Plan และเข้าร่วมการประชุมต่างๆ ภายใต้กรอบอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

(๒) การดำเนินงานในฐานะประธานอาเซียน (พ.ศ. ๒๕๖๒) ดำเนินการจัดทำแถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในฐานะประธานอาเซียนสำหรับการประชุม United Nations Climate Action Summit 2019 และ COP25 และเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในฐานะที่ไทยเป็น Lead country ด้าน Adaptation and Resilience ของอาเซียน

๒.๑.๓ การดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) เป้าหมายที่ ๑๓ ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกันและรับมือภัยพิบัติ การบูรณาการเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนระดับชาติ การเสริมสร้างความตระหนัก และการบูรณาการเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ

๒.๒ การดำเนินงานด้านโครงสร้างเชิงสถาบัน/กฎหมาย

๒.๒.๑ การออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๒.๒ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (กณภ.) เป็นกลไกระดับชาติด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นรองประธาน ทั้งนี้ ภายใต้ กณภ. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลด้านต่างๆ ดังนี้ (๑) คณะอนุกรรมการฯ ด้านการบูรณาการนโยบายและแผน (๒) คณะอนุกรรมการฯ ด้านวิชาการและฐานข้อมูล มีหน้าที่ในการรับรองผลการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ก่อนนำส่ง UNFCCC และจัดทำรายงานแห่งชาติ (๓) คณะอนุกรรมการฯ ด้านการประสานท่าทีเจรจาและความร่วมมือระหว่างประเทศ (๔) คณะอนุกรรมการฯ ด้านการประชาสัมพันธ์และเสริมพลังความร่วมมือด้านภูมิอากาศ และ (๕) คณะอนุกรรมการฯ ด้านกฎหมาย

๒.๒.๓ การจัดทำ (ร่าง) พ.ร.บ. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.... เพื่อเป็นกลไกและแนวทางในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ครอบคลุมทุกๆ ด้าน เช่น การลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การรายงานผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ การดำเนินงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์

๒.๓.๑ ความสอดคล้องของนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑ : ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดยมีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ และการรับมือต่อโรคอุบัติใหม่/โรคอุบัติซ้ำจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แผนระดับ ๒ : (๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน แผนย่อย ๓ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ (๒) **แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านทรัพยากรธรรมชาติ เรื่องสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๓ : ผลักดันทุกภาคส่วนให้ร่วมแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ และเรื่อง ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติฯ ประเด็นที่ ๘ : การปฏิรูปกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติฯ (ร่าง พรบ. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฯ) (๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวฯ และ (๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๑ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รองรับนโยบายที่ ๑๑

แผนระดับ ๓ : (๑) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๓ เป็นแผนระยะยาวของประเทศ เพื่อเป็นกรอบดำเนินงานให้หน่วยงานต่างๆ นำไปปฏิบัติด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมี ๓ ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การลดก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๒) **แผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓ (NDC Roadmap on Mitigation ๒๐๒๑ – ๒๐๓๐)** เพื่อเป็นกรอบดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกตามที่ประเทศไทยได้ประกาศไว้ (๓) **แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓** ราชสาขา ได้แก่ พลังงาน (ร่วมมือกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน) คมนาคมขนส่ง (ร่วมมือกับสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร) กระบวนการทางอุตสาหกรรม (ร่วมมือกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม) และของเสีย (ร่วมมือกับกรมควบคุมมลพิษ) ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกในแต่ละสาขา

๒.๓.๒ การขับเคลื่อนแผนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จะดำเนินการโดยบูรณาการการดำเนินงานไปสู่แผนรายสาขา โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบรายสาขา จะดำเนินงานตามภารกิจและงบประมาณของหน่วยงานตนเอง โดยให้พิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผสมรวมไว้ในแผนการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งที่ผ่านมา ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสาขาต่างๆ อาทิ (๑) การตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ มี MOU ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง โดยจะบูรณาการเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ใน การวางผังเมืองในทุกระดับ การจัดทำคู่มือในการบูรณาการเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการวางผังเมือง และการจัดทำดัชนีชี้วัดความมีภูมิคุ้มกันของเมือง (๒) การจัดการน้ำ มี MOU ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) โดยจะนำเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศผนวกไว้ในแผนจัดการน้ำ (๓) การสาธารณสุข มี MOU ร่วมกับกรมอนามัย โดยบูรณาการในการจัดทำแผนเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรสาธารณสุขด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๔) การท่องเที่ยว มี MOU ร่วมกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก โดยมีการเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๕) การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร มีแผนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาคการเกษตร ฉบับที่ ๒ (๖) พลังงาน มีแผนพลังงาน ที่สื่อถึงการดำเนินงานที่สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ (๗) การขนส่ง มีการดำเนินงานด้านการขนส่งที่ยั่งยืน

๒.๔ การดำเนินงานเกี่ยวกับเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก แบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะแรก จะต้องดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Actions: NAMAs) ซึ่งเป็นเป้าหมายก่อนปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) ซึ่งดำเนินการโดยสมัครใจ โดยประเทศไทยส่ง NAMA เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) เสนอว่า เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ ๗-๒๐ จากกรณีปกติ ในภาคพลังงานและภาคการขนส่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) ซึ่งผลการดำเนินงานปัจจุบัน ประเทศไทยสามารถดำเนินการลดก๊าซฯ ได้ ๕๗.๘๔ MtCO₂e (ปี ๒๐๑๘) คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ดังนั้น เมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) ประเทศไทยจะบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน และระยะที่ ๒ เป็นการเสนอการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution : NDC) ซึ่งเป็นเป้าหมาย

หลังปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) โดยประเทศไทยเสนอ NDC เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) เสนอว่า เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ ๗-๒๐ จากกรณีปกติ ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) ซึ่งการดำเนินการของประเทศไทยในระยะต่อไป เพื่อให้บรรลุ NDC คือ (๑) การ Updated NDC (พ.ศ. ๒๕๖๓) โดยคงเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ จากกรณีปกติ และเพิ่มเติมเรื่องการประยุกต์ใช้ (Adaptation) และการสนับสนุนความต้องการ (Support Needs) ซึ่งอยู่ระหว่างนำเสนอ ครม. เพื่อพิจารณาเห็นชอบ (๒) การจัดทำเป้าหมายระยะยาว :Long-term Strategy (พ.ศ. ๒๕๖๓) เพื่อกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซฯ ในระยะยาวของประเทศ ณ ปี พ.ศ. ๒๕๙๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) โดยพิจารณาจากเป้าหมายการควบคุมอุณหภูมิ ทั้ง ๑.๕ และ ๒ องศาเซลเซียส และจัดทำแนวทางการลดก๊าซฯ กรณีต่างๆ และ (๓) ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเป้าหมายระยะยาว (Impact of Long-term Strategy) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม จากเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกระยะยาว เพื่อนำมาประกอบการจัดทำ NDC 2

๒.๕ การดำเนินงานจัดทำรายงานแห่งชาติ สผ. ในฐานะหน่วยประสานงานกลาง มีพันธกรณีจะต้องจัดทำ (๑) รายงานแห่งชาติ (National Communication: NC) ซึ่งประเทศไทยส่งรายงานแห่งชาติ เสนอต่อ UNFCCC แล้ว จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ รายงานแห่งชาติเบื้องต้น เสนอปี ค.ศ. ๒๐๐๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓) รายงานแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ เสนอปี ค.ศ. ๒๐๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๔) และรายงานแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ เสนอปี ค.ศ. ๒๐๑๘ (พ.ศ. ๒๕๖๑) และ (๒) รายงานความก้าวหน้ารายสองปี (Biennial Update Reports: BUR) ซึ่งนำเสนอเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก ผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการดำเนินงานในประเทศไทย

๒.๖ การดำเนินงานด้านระบบฐานข้อมูล สผ. ได้ดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูล ดังนี้ (๑) **ระบบสารสนเทศการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย** (Thailand Greenhouse Gas Emissions Inventory System: TGIES) เป็นระบบที่ได้รับความร่วมมือจากประเทศออสเตรเลีย ด้านงบประมาณและผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่มีระบบคำนวณก๊าซเรือนกระจกเทียบเท่าประเทศพัฒนาแล้ว (๒) **ระบบฐานข้อมูลความเสี่ยงเชิงพื้นที่ (Risk Map)** ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยได้จัดทำแผนที่ความเสี่ยงรายสาขา จำนวน ๖ สาขา (การจัดการน้ำ การตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การท่องเที่ยว การสาธารณสุข และทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม) ที่สามารถระบุความเสี่ยงระดับประเทศ/ภูมิภาค เพื่อ สผ. จะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนระดับประเทศ (NAP) และการดำเนินงานในระยะต่อไป ใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะดำเนินการจัดทำแผนที่ความเสี่ยงรายประเด็นย่อยภายใต้สาขา และสามารถระบุความเสี่ยงระดับจังหวัด เพื่อให้สามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับจังหวัดในการวางแผนระดับพื้นที่ต่อไป (๓) **ระบบติดตามผลการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจก** (๔) **ระบบสารสนเทศสนับสนุนการเจรจาภายใต้ UNFCCC** และ (๕) **ฐานข้อมูลความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ**

๒.๗ การดำเนินงานด้านกลไกทางการเงิน มี ๒ รูปแบบ คือ (๑) รูปแบบกองทุนเพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้แก่ กองทุน NAMA Facility กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility: GEF) ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และกองทุนตามกรอบอนุสัญญา UNFCCC คือ กองทุนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation Fund) และกองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund: GCF) โดยหน่วยงานต่างๆ สามารถสมัครขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณได้จากกองทุนต่างๆ โดยเสนอผ่าน สผ. ในฐานะ Focal Point ทั้งนี้ หาก สผ. พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการ/แผนงานมีความสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ มีประโยชน์และคุ้มค่า รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชน สผ. จะจัดทำหนังสือส่งไปยังกองทุนต่างๆ ต่อไป (๒) การสนับสนุนทางการเงิน โดยได้รับความร่วมมือระดับทวิภาคีระหว่างประเทศ กับประเทศที่ให้การสนับสนุน เช่น ประเทศเยอรมัน ให้การสนับสนุนผ่านองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)

๒.๘ การดำเนินงานด้านความร่วมมือ สผ. ได้ประสานความร่วมมือการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กับหน่วยงานภายในประเทศ ทั้งภาครัฐและสถาบันการศึกษา เช่น กรมอนามัย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น และหน่วยงานระหว่างประเทศ เช่น GIZ JICA เป็นต้น

บทสรุป ปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 และปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นปัญหาที่มีลักษณะเป็นปัญหาข้ามพรมแดน จึงไม่สามารถแก้ไขได้โดยประเทศใดประเทศหนึ่ง ดังนั้น ทุกประเทศควรบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา โดยนำประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผสมไว้ในแผนฟื้นฟูของประเทศ

วิทยากร : นางสาวชุตินา จงภักดี

**ผู้จัดการโครงการการดำเนินงานด้านนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)**

๑. การดำเนินงานของ GIZ ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ GIZ เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่มีการดำเนินการร่วมกับประเทศต่างๆ มากกว่า ๑๒๐ ประเทศ ทั่วโลก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน การร่วมมือระหว่างประเทศ มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า ๕๐ ปี สำหรับการดำเนินงานในประเทศไทย เริ่มดำเนินการ

ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งจะสนับสนุนหน่วยงานกลางด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้การสนับสนุนหลักๆ คือ (๑) การพัฒนานโยบายระดับประเทศ (๒) การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การดำเนินงานในพื้นที่ อย่างยั่งยืน (๓) การติดตามประเมินผล (๔) กลไกทางการเงิน เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศให้มีความต่อเนื่อง และ (๕) ความร่วมมือ ทั้งหน่วยงานภายใน และหน่วยงานระหว่างประเทศ ซึ่งมีการสนับสนุน

การดำเนินงานในประเทศไทยในสาขาต่างๆ ดังนี้

๑.๑ การพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ GIZ ประสานการดำเนินงานโดยตรงกับ สผ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยสนับสนุนการกำหนดและพัฒนาแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติของประเทศไทย (NAP) การนำแผนต่างๆ ขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ และสนับสนุนช่องทางการดำเนินงานร่วมกับกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อเปิดช่องทางการขอสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ

๑.๒ การจัดการพลังงาน GIZ ดำเนินการร่วมกับกระทรวงพลังงาน โดยการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้เสริมสร้างการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้พลังงานทดแทน โดยมุ่งเน้นให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต โดยสนับสนุนด้านการนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการจัดทำแผนพัฒนาพลังงานของจังหวัด ซึ่งดำเนินการแล้ว มากกว่า ๔๐ จังหวัดทั่วประเทศ

๑.๓ การจัดการภาคขนส่ง GIZ ดำเนินการร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร โดยเน้นเรื่องการขนส่งที่ยั่งยืน ทั้งการดำเนินงานภายในประเทศและประเทศอาเซียน

๑.๔ การจัดการภาคอุตสาหกรรม มุ่งเน้นการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอุตสาหกรรมสาขาเครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศ โดยให้มีการปรับเปลี่ยน

กระบวนการผลิต เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เช่น นายช่าง ให้มีความพร้อมในการซ่อมแซมผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๑.๕ การพัฒนาเมือง GIZ ร่วมดำเนินงานกับหลายๆ ชุมชน/เทศบาล ในประเทศไทย โดยคำนึงถึงความต้องการของเทศบาล ด้านการบริหารจัดการน้ำ การคมนาคมขนส่ง การจัดการของเสีย โดยเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน/เทศบาล เป็นสำคัญ

๑.๖ การจัดการภาคเกษตร GIZ ดำเนินการร่วมกับกรมการข้าว โดยส่งเสริมการทำนาที่ปลดปล่อยก๊าซมีเทนต่ำ ที่มีการใช้น้ำน้อย ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่มีความท้าทาย แต่ก็สามารถดำเนินการได้สำเร็จแล้ว

๑.๗ การจัดการของเสีย GIZ ดำเนินการร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ เกี่ยวกับการจัดการของเสีย และการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยดำเนินการ 3R (Reduce Reuse Recycle) และการบริหารจัดการของเสีย เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการร่วมกับองค์การจัดการน้ำเสีย ในการแนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในกระบวนการจัดการของเสียและจัดการน้ำเสีย

๑.๘ การจัดการน้ำ GIZ ร่วมมือกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในการส่งเสริมการดำเนินงานจัดการน้ำแบบบูรณาการ โดยส่งเสริมให้มีมาตรการในการแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำท่วม ภัยแล้ง และการจัดการน้ำภาพรวม

๒. การดำเนินงานในพื้นที่ระดับจังหวัด ดำเนินการ (๑) การอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในพื้นที่ โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละพื้นที่ในการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และนำมาเชื่อมโยงกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๒) การนำข้อมูลต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ฝน และน้ำ เป็นต้น เพื่อประกอบการจัดทำแผนงาน/โครงการที่มีความเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แต่ต้องตอบโจทย์การพัฒนาของพื้นที่เป็นสำคัญ และ (๓) GIZ ร่วมกับ สผ. ในการจัดทำคู่มือในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้จังหวัดนำไปใช้ประโยชน์ โดยการบูรณาการประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ไปสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนา อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานในพื้นที่จะเกิดความยั่งยืนได้ ต้องคำนึงถึงบริบทหรือความต้องการในการพัฒนาของพื้นที่นั้นๆ เป็นหลัก เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป สำหรับการดำเนินงานในพื้นที่ที่ผ่านมา ระยะแรก ได้ดำเนินการในพื้นที่ ๑๗ จังหวัด ๓๒ เทศบาล โดยใช้กลไกที่ดำเนินการเอง โดยศักยภาพของ สผ. GIZ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสผ.) ระยะที่ ๒ ดำเนินการในพื้นที่ ๖๐ จังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และในปัจจุบัน ได้ดำเนินการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่บุคลากรในระดับพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศแล้ว ทั้งนี้ จากประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงาน พบว่า การดำเนินงานในพื้นที่ บางครั้งต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับบริบทของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือภารกิจของกระทรวงมหาดไทย อีกด้วย

๓. ประเด็นปัญหารายสาขาในพื้นที่ พบว่า (๑) ภาคเหนือ มีประเด็นสาขาการจัดการน้ำเสียและป่าไม้ (๒) ภาคอีสาน มีประเด็นสาขาการจัดการน้ำและเกษตร (๓) ภาคตะวันออกและอีสานตอนล่าง มีประเด็นสาขาการจัดการน้ำ และภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออก (๔) ภาคกลาง และภาคตะวันตก มีประเด็นสาขาการจัดการน้ำ การจัดการเมือง ทรัพยากรธรรมชาติ/ป่าไม้ และ (๕) ภาคใต้ มีประเด็นสาขาการจัดการน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ (การกัดเซาะชายฝั่ง) และการเกษตร

๔. การดำเนินงานในระยะต่อไป จะดำเนินการประสานกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อเปิดรับสมัครจังหวัดนาร่อง เพื่อให้การสนับสนุนในพื้นที่ โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ปัจจุบัน มีจังหวัดที่สมัคร จำนวน ๓๘ จังหวัด แต่ด้วยข้อจำกัดเรื่องบุคลากรและเวลา จึงได้คัดเลือกเหลือ ๑๐ จังหวัด เพื่อดำเนินการในพื้นที่จังหวัด ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ประกอบกระบวนการจัดทำแผน และให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ในการสนับสนุนในกระบวนการ

จัดทำแผน เพื่อให้เกิดการบูรณาการนโยบายและแผนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืน

บทสรุป การขับเคลื่อนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้เกิดความสำเร็จ ควรมุ่งเน้นการสร้างภาคีเครือข่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยผลักดันให้เกิดความสำเร็จของการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม การสร้างภาคีเครือข่าย จำเป็นต้องรับฟังความเห็นและความต้องการของภาคีเครือข่าย และบูรณาการเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้มีความเชื่อมโยงกับความต้องการและการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายและพื้นที่ต่างๆ อีกด้วย

๓. การจัดการที่ดินในประเทศไทยที่ผ่านมาและก้าวต่อไป

วิทยากร : นางสาวภทรกช เหนือเกตุ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

กองบริหารจัดการที่ดิน / สผ.

๑. การจำแนกที่ดิน

การจัดการที่ดิน หมายถึง การจัดการที่ดินของรัฐ ที่อยู่ในความดูแลของราชการ โดยมีหลายหน่วยงานเป็นผู้ดูแลรักษา เช่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) กรมธนารักษ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นต้น โดยประเทศไทยมีที่ดิน เนื้อที่ประมาณ ๓๒๑ ล้านไร่ ซึ่งจำแนกเป็น ๒ ประเภท คือ ที่ดินของรัฐ เนื้อที่ ๑๙๔ ล้านไร่ ได้แก่ พื้นที่ป่าตามกฎหมาย เนื้อที่ ๑๓๕ ล้านไร่ คิดเป็น ๔๒ % ที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) เนื้อที่ ๓๓.๗ ล้านไร่ คิดเป็น ๑๐.๗ % ที่ดินราชพัสดุ เนื้อที่ ๘.๑ ล้านไร่ คิดเป็น ๒.๕ % และที่ดินของเอกชน (ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์) เนื้อที่ ๑๒๗ ล้านไร่ คิดเป็น ๔๐%

๒. นโยบายการใช้และกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ให้ดำเนินการจัดที่ดิน โดยดำเนินการจัดที่ดินซึ่งหน่วยงานต่างๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันให้ดำเนินการต่อไป แต่ไม่ให้ขยายพื้นที่ดำเนินการ ยกเว้นกรณีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการพัฒนาที่ดิน และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทำแผนปฏิบัติการหรือโครงการในการจัดการที่ดินที่อยู่เหลืออยู่ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๕ ปี ซึ่งผลการจำแนกประเภทที่ดิน ให้นำเสนอคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายต่อไป โดยจำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ **ก. ป่าไม้ถาวร** ที่ยังไม่ประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ดำเนินการ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกรมที่ดิน กรมแผนที่ทหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจและจำแนกประเภทที่ดินอย่างละเอียดให้เสร็จภายในแผน ซึ่งหากสำรวจพื้นที่แล้วพบว่า (๑) เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเกษตร และหมดสภาพเป็นป่า ให้ดำเนินการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ถ้ายังมีสภาพเป็นป่า ให้สงวนเป็นป่าไม้อั่ว (๒) เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมแก่การเกษตร หมดสภาพเป็นป่า และสามารถฟันฟูเป็นป่าได้ ให้สงวนเป็นป่าไม้ หากฟันฟูไม่ได้ ให้ดำเนินการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และ **ข. ป่าสงวนแห่งชาติ** ซึ่งมีราษฎรบุกรุก รวมแล้วประมาณ ๓๐ ล้านไร่ ให้ดำเนินการให้จัดทำโครงการจำแนกประเภทที่ดิน (Land Reclassification) ในพื้นที่ ๓๐ ไร่ ให้เสร็จสิ้นภายในสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๔) โดยให้เป็นโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกรมที่ดิน กรมแผนที่ทหารและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ซึ่งหากสำรวจพื้นที่แล้วพบว่า เหมาะสมต่อการเกษตร ให้จัดหมู่บ้านป่าไม้ ปลุกป่า แต่ถ้าไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ก็ให้สิทธิทำกินแก่ราษฎร

๓. สภาพปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน ก่อนมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

๓.๑ การบุกรุกพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ (๑) พื้นที่ป่าไม้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๒) จำนวน ๑๐๒.๔๔ ล้านไร่ ร้อยละ ๓๑.๖๘ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ พบว่า พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายมีราษฎรเข้าไปครอบครองที่ดินเพื่ออยู่อาศัยทำกิน จำนวน ๑๘๔,๗๑๐ ราย เนื้อที่ ๒.๒๓ ล้านไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมีราษฎรบุกรุกครอบครองทำประโยชน์ จำนวน ๓๔๐,๐๐๐ ราย เนื้อที่ ๖.๔๐ ล้านไร่ และพื้นที่ป่าชายเลนมีราษฎรบุกรุกครอบครองทำประโยชน์ จำนวน ๕,๔๒๖ ราย เนื้อที่ ๐.๑๒ ล้านไร่ (๒) พื้นที่สาธารณประโยชน์ ราษฎรบุกรุกครอบครองทำประโยชน์ เนื้อที่ ๑.๑๕ ล้านไร่ (ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๑) (๓) ที่ราชพัสดุแปลงหวงห้าม จำนวน ๔๘ แปลง เนื้อที่ ๕.๕๓ ล้านไร่ (ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๓) ราษฎรบุกรุกครอบครองใช้ประโยชน์ เนื้อที่ ๒.๑๒ ล้านไร่ และ (๔) นิคมสร้างตนเอง พื้นที่ทั้งหมด ๖.๒๕ ล้านไร่ ราษฎรบุกรุก ๑๓,๔๘๘ ราย เนื้อที่ ประมาณ ๒๑๘,๕๑๑ ไร่ (ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๔๘)

๓.๒ ความขัดแย้งเรื่องแนวเขตที่ดิน ซึ่งประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ทั้งสิ้น ๒๒ ฉบับ โดยแนวเขตดังกล่าวประกาศต่างกรมต่างวาระ และแผนที่ที่แนบท้ายประกาศมีมาตรฐานที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีการทับซ้อนกันของแนวเขตที่ดินและส่งผลให้มีข้อพิพาทเรื่องแนวเขตมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งเรื่องแนวเขตที่ดินหน่วยงานทับซ้อนกัน และแนวเขตที่ดินป่าไม้ทับที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของประชาชน

๓.๓ การกระจายการถือครองที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ ๑๒๘.๒ ล้านไร่ จำนวน ๓๖ ล้านแปลง ซึ่งคนไทยร้อยละ ๙๐ ถือครองที่ดินน้อยกว่า ๑ ไร่

๓.๔ การไร้ที่ดินทำกิน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ การขึ้นทะเบียนคนจน จำนวน ๓ ล้านคน แยกเป็น ไม่มีที่ดินทำกิน ๑.๓ ล้านคน มีที่ดินทำกินแต่ไม่เพียงพอ ๑.๖ ล้านคน และเช่าที่รัฐ/ครอบครองที่รัฐ ๓ แสนคน

๓.๕ การไม่ทำประโยชน์ในที่ดินหรือการใช้ที่ดินไม่เต็มศักยภาพ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๐ มีที่รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์ ๔๘ ล้านไร่ พื้นที่นาร้าง จำนวน ๑.๑๙ ล้านไร่ เพราะเจ้าของที่ดินไม่ยอมให้เช่าที่ดิน เนื่องจากพบปัญหุติของกฎหมายในเรื่องระยะเวลาการเช่า

๓.๖ การถือครองที่ดินขนาดใหญ่ มีผลมาจากประเทศไทยไม่มีมาตรการจำกัดขนาดการถือครองที่ดิน ซึ่งปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โฉนดขนาดเกิน ๒๐๐ ไร่/แปลง มีร้อยละ ๒๙.๗

๓.๗ ปัญหาด้านการบริหารจัดการที่ดิน แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ (๑) ระดับนโยบาย ขาดองค์กรระดับนโยบายรับผิดชอบการบริหารจัดการ การบริหารจัดการยังไม่มีนโยบายเกี่ยวกับทิศทางในการบริหารจัดการที่ดินอย่างชัดเจน ขาดเป้าหมายระยะยาว การแก้ไขปัญหาเป็นการแก้ไขปลายเหตุ และขาดแผนการใช้ที่ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ (๒) ระดับนโยบาย การปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกัน เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ ขาดระบบข้อมูลแนวเขตที่ดิน ระเบียบ/ขั้นตอนปฏิบัติใช้เวลานาน

๓.๘ ปัญหาของหน่วยงานราชการ ในกระบวนการดำเนินงาน เช่น การพิสูจน์สิทธิ์ล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่รัฐทุจริต ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ และไม่มีพื้นที่รองรับราษฎรที่เคลื่อนย้ายจากพื้นที่สงวนหวงห้าม และมีการต่อต้าน คัดค้านของประชาชน

๔. การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการที่ดินที่ผ่านมา และมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ได้อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่ม หรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไข ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ ทั้งนี้ การจัดการที่ดินของรัฐ มี ๖ ประเภท ที่มีการดำเนินการ คือ (๑) ป่าสงวนแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๖(๑) (๒) เขตปฏิรูปที่ดิน อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐(๓) และวรรคสอง และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๓) ที่สาธารณประโยชน์ การอนุญาตให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ (๔) ป่าชายเลน อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ (๕) ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๓๔ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และ (๖) ที่ราชพัสดุ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยผลการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ได้ดำเนินการ (๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย ทั้ง ๖ ประเภท ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๓ จำนวน ๙๓๘ พื้นที่ ๗๐ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑,๖๑๕,๗๖๗-๓-๑๐.๑๕ ไร่ (๒) จัดคนลงในพื้นที่แล้ว จำนวน ๕๔,๐๔๖ ราย ใน ๒๕๕ พื้นที่ ๖๕ จังหวัด เนื้อที่ ๓๕๖,๔๔๕-๒-๘๗.๔๘ ไร่ และ (๓) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแล้ว ๑๗๖ พื้นที่ ๖๐ จังหวัด เนื้อที่ ๔๖๗,๑๔๐-๑-๒๔.๓๔ ไร่

๕. พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ ในเรื่องพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) และในการดำเนินการตามกรอบมาตรการฯ ให้เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ชัดเจน และถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของแต่ละกลุ่มพื้นที่ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งและข้อพิพาทภายหลัง โดยได้ดำเนินการในพื้นที่ ดังนี้ (๑) กลุ่มที่ ๑ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓ ๔ และ ๕ ก่อน มติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ (๒) กลุ่มที่ ๒ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓ ๔ และ ๕ หลัง มติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ (๓) กลุ่มที่ ๓ ชุมชนในเขตป่าสงวนที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑ และ ๒ ก่อน และ หลัง มติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ (๔) กลุ่มที่ ๔ ชุมชนในเขตป่าอนุรักษ์ ก่อน และ หลัง มติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ทำให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้องปรับแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการที่ดินในพื้นที่ได้ ตามมาตรา ๖๔ ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ (๕) กลุ่มที่ ๕ ชุมชนในเขตป่าชายเลน พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่เมือง และสิ่งก่อสร้างถาวร

บทสรุป พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดำเนินการเรื่องการจัดการที่ดินทำกินให้ชุมชนแปลงรวม ตามมาตรา ๑๐(๔) ซึ่งได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการพิจารณาของ ครม. โดยจะสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาดินได้ อย่างเป็นระบบต่อไป

วิทยากร : นายศิริพงษ์ เดชไพร้พระ

ผู้อำนวยการส่วนการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

การดำเนินงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) ที่ดำเนินการในการจัดที่ดินในประเทศไทย จะเป็นในส่วนของพื้นที่ป่าชายเลน เป็นพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเลท่วมถึง มีพันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่มีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต ประมาณ ๘๐ กว่าชนิด ทั้งสิ่งมีชีวิตที่อยู่ประจำถิ่น และอพยพ/ย้ายถิ่น ซึ่งป่าชายเลนเป็นระบบนิเวศที่มีความอ่อนไหวอย่างมาก โดยพื้นที่ป่าชายเลนตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ กำหนดว่า ที่ดินที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ จะเป็นพื้นที่ป่าในพื้นที่ป่าชายเลน และมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ กำหนดให้เป็นพื้นที่เขตอนุรักษ์ป่าชายเลน กำหนดขอบเขตหลังจากมีการบุกรุกจำนวนมาก และมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ กำหนดให้พื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่อนุรักษ์ห้ามใช้ประโยชน์ทั้งสิ้น ทั้งส่วน

ราชการและเอกชน ทั้งนี้ ในส่วนของหน่วยงานราชการ หากมีความจำเป็นต้องใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน ต้องดำเนินการขอยกเว้นไม่ปฏิบัติตามมติ ครม. ก่อน อย่างไรก็ตาม พื้นที่ที่กำหนดเป็นป่าชายเลนแล้ว หากมีการบุกรุก เช่น เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และทำนาเกลือ ฯลฯ จะต้องถูกดำเนินการตามกฎหมาย โดยการทวงคืน/ยึด ทั้งนี้ การจัดการพื้นที่ป่าชายเลนต้องมีความละเอียด รอบคอบ และระมัดระวัง ในเรื่องของการกระทบกระทั่งกับประชาชน หากเป็นพื้นที่ในส่วนที่สามารถฟื้นฟูได้ ก็จะต้องดำเนินการตรวจสอบ ทวงคืน และฟื้นฟูพื้นที่ โดยดำเนินการปลูกป่า ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และชุมชน ในการดำเนินการเป็นอย่างดีและต่อเนื่องมาโดยตลอด สำหรับการ จัดที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าชายเลนที่มีประชาชนอาศัยอยู่ มีหลักเกณฑ์ว่า จะจัดที่ดินให้เฉพาะในส่วนที่เป็นที่อาศัยอยู่เท่านั้น เมื่อจัดขอบเขตพื้นที่แล้ว ทช. จะให้การอนุญาต โดยผู้ว่าราชการจังหวัด

เป็นผู้รับการอนุญาต และดำเนินการบริหารจัดการในพื้นที่ต่อไป อย่างไรก็ตาม การจัดการที่ดินทำกิน ในส่วนที่ ทช. รับผิดชอบ มิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่า จะต้องเป็นผู้ยากไร้ แต่หากเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่กำหนด ก็จะสามารถดำเนินการจัดการที่ดินทำกินให้ประชาชนเหล่านั้นได้ นอกจากนี้ จากอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ซึ่งอาศัยอำนาจตาม มติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ กำหนดว่า ราษฎรที่อาศัยในพื้นที่ป่าชายเลนก่อนวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ให้สามารถอาศัยอยู่ต่อไปได้

บทสรุป จากมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ที่กำหนดว่า ห้ามใช้ประโยชน์ในพื้นที่อนุรักษ์ทั้งสิ้น ทั้งส่วนราชการและเอกชน หากหน่วยงานราชการ มีความจำเป็นต้องใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน ต้องดำเนินการขอยกเว้นไม่ปฏิบัติตามมติ ครม. ก่อน ดังนั้น จึงขอให้หน่วยงานราชการที่ดำเนินการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนไปแล้ว เช่น สร้างสะพานข้ามคลอง หรือกิจกรรมอื่นๆ ให้ดำเนินการแจ้งและขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนที่อนุรักษ์มายัง ทช. ให้ถูกต้องเป็นไปตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งจะต้องดำเนินการภายใน ๑๘๐ วัน (ภายในวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๓) หลังจากประกาศมติ ครม.

การเสวนา ช่วงบ่าย

๒.๒ หัวข้อ “จับเข่าคุย เรียนรู้ กก.วล. และไขข้อข้องใจ EIA”

ประเด็นนำเสนอ ๑. รับรู้...บทบาทคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

โดย นายไชยยันต์ เทพศิริสุนทร

ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน/ สผ.

๒. ไขข้อข้องใจ: EIA

โดย นายสิทธิชัย ปิตินิชชูชัย

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานการติดตามตรวจสอบ
กองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม/ สผ.

ผู้ดำเนินรายการ นายอภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์

ผู้ประกาศข่าว/บรรณาธิการบริหาร นิตยสาร GM และ GM Live

สรุปประเด็นการนำเสนอ

๑. รับรู้...บทบาทคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

วิทยากร : นายไชยยันต์ เทพศิริสุนทร

ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน/ สผ.

๑. ความเป็นมาของพระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมฯ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๒ ของ พ.ร.บ.

ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีองค์ประกอบ จำนวน ๒๓ คน

ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(ซึ่งปัจจุบันได้มีคำสั่งมอบหมายให้รองนายกฯ

ทำหน้าที่เป็นประธานแทน) รองนายกรัฐมนตรี ที่

ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๑

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๒

รัฐมนตรี จำนวน ๘ กระทรวง ผู้บริหารหน่วยงานที่

เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ หน่วยงาน และกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จำนวนไม่เกิน ๘ คน (ต้องมีผู้แทนภาคเอกชนร่วมอยู่ด้วย ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง) เป็น

กรรมการ และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่

ตามมาตรา ๑๓ ดังนี้ (๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อขอความ

เห็นชอบจาก ครม. (๒) กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๒ (๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบใน

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา ๓๕ (๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ

เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดตามมาตรา ๓๗ (๕) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การ

คลัง การภาษีอากรและการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อ ครม. (๖) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อ ครม. (๗) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ หรือภาวะมลพิษ ที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเสนอตามมาตรา ๕๓(๑) (๘) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด (๙) กำกับดูแลและเร่งรัดให้มีการตรากฎหมายที่จำเป็น เพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความเป็นระบบโดยสมบูรณ์ (๑๐) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากรณีที่ปรากฏว่ารัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมอันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง (๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (๑๒) กำกับการจัดการและบริหารเงินกองทุน (๑๓) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อ ครม. อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และ (๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.นี้ หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กก.วล.

ทั้งนี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ดำเนินการโดยอาศัยกลไกของ **คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ** ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด ๓๓ คณะ คือ (๑) คณะอนุกรรมการนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๔ (๒) คณะอนุกรรมการแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (๓) คณะอนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม (๔) คณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม (๕) คณะอนุกรรมการการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ (๖) คณะอนุกรรมการการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำ (๗) คณะอนุกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ (๘) คณะอนุกรรมการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมประจำจังหวัด (๙) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการจัดหาแหล่งรายได้จากภาษี ค่าธรรมเนียม และมาตรการทางการเงิน เข้าสู่กองทุนสิ่งแวดล้อม (๑๐) คณะอนุกรรมการกำกับการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด (๑๑) คณะอนุกรรมการกำกับการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ สำหรับโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (๑๒) คณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล (๑๓) คณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท (๑๔) คณะอนุกรรมการอนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการจัดข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ (๑๕) คณะอนุกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (๑๖) คณะอนุกรรมการบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและมูลฝอยติดเชื้อ (๑๗) คณะอนุกรรมการกำกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ (๑๘) คณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ (๑๙) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการแก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศ (๒๐) คณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ (๒๑) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.ระยอง (๒๒) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.สระบุรี (๒๓) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.ปทุมธานี (๒๔) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.นนทบุรี (๒๕) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.สมุทรปราการ (๒๖) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.สมุทรสาคร (๒๗) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.สงขลา (๒๘) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.ชลบุรี (๒๙) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.นครปฐม (๓๐) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.ภูเก็ต (๓๑) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.ประจวบคีรีขันธ์

(๓๒) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.เพชรบุรี
(๓๓) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.กระบี่

นอกจากนี้ ยังมี**คณะกรรมการผู้ชำนาญการ (คชก.)** เป็นกลไกดำเนินงาน ภายใต้ กก.วล. จำนวน ๒๒ คณะ ได้แก่ (๑) คชก. พิจารณาผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (๒) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (๓) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโครงสร้างพื้นฐานทางบกและอากาศ (๔) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำ (๕) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่ (๖) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาปิโตรเลียม (๗) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมัน ปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และแยกหรือแปรสภาพก๊าซธรรมชาติ (๘) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอุตสาหกรรมและระบบสาธารณูปโภคที่สนับสนุน (๙) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอาคาร การจัดสรรที่ดินและบริการชุมชน (๑๐) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน (๑๑) คชก. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จังหวัดภูเก็ต (๑๒) คชก. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี (๑๓) คชก. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี (๑๔) คชก. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดพังงา (๑๕) คชก. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่ (๑๖) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน จังหวัดปทุมธานี (๑๗) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน จังหวัดนนทบุรี (๑๘) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ (๑๙) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน จังหวัดสมุทรปราการ และ (๒๐) คชก. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน กรุงเทพมหานคร

๓. ผลการดำเนินงานของ กก.วล.

๓.๑ ความเกี่ยวข้องระหว่าง กก.วล. และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

ตามมาตรา ๔๙ ของ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ โครงการหรือกิจการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชน ที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจาก ครม. ตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ให้เจ้าของโครงการฯ จัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เสนอ คชก. และ กก.วล. เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของ ครม. ต่อไป โดยผลการดำเนินงานในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ (๑) โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ของการเคหะแห่งชาติ (๒) โครงการอาคารเช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย ในจังหวัดต่างๆ ของการเคหะแห่งชาติ (๓) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร (๔) โครงการรถไฟฟ้าสายต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (๕) โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมต่อ ๓ สนามบินแบบไร้รอยต่อ (ดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา) ของการรถไฟแห่งประเทศไทย (๖) โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (๗) โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์การแพทย์ฯ ของหน่วยงานของรัฐ (๘) โครงการ

เหมืองแร่ฯ ของบริษัทเอกชน ที่ผ่านพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ (๙) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ อ่างเก็บน้ำ และเขื่อน

๓.๒ ความเกี่ยวข้องระหว่าง กก.วล. และการกำหนดพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๔๓ และ ๔๕) โดยปัจจุบัน กก.วล. ได้ประกาศพื้นที่คุ้มครองแล้ว จำนวน ๑๐ พื้นที่ ดังนี้ (๑) ป่าดงลำพัน จังหวัดมหาสารคาม (๒) ถนนต้นยางนา จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน (๓) เมืองโบราณศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี (๔) พื้นที่ประจวบฯ-หัวหิน และเพชรบุรี (๕) พื้นที่พญา จังหวัดชลบุรี (๖) เกาะเต่า เกาะพะงัน เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๗) พื้นที่จังหวัดพังงา (๘) พื้นที่จังหวัดกระบี่ (๙) พื้นที่จังหวัดภูเก็ต และ (๑๐) พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ที่ผ่านการพิจารณาของ กก.วล. แล้ว อยู่ระหว่างการรอประกาศ ได้แก่ พื้นที่ตำบลแม่ตาว จังหวัดตาก พื้นที่อ่างเก็บน้ำดอกกราย จังหวัดระยอง พื้นที่ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พื้นที่ดอนหอยหลอด จังหวัดสมุทรสงคราม และพื้นที่ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

๓.๓ ความเกี่ยวข้องระหว่าง กก.วล. และการประกาศเขตควบคุมมลพิษ เป็นการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ ที่ผ่าน กก.วล. ปัจจุบันมีทั้งหมด ๑๓ พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่หน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พื้นที่จังหวัดสงขลา พื้นที่จังหวัดระยอง พื้นที่จังหวัดภูเก็ต พื้นที่จังหวัดเพชรบุรี พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่จังหวัดปทุมธานี พื้นที่จังหวัดนนทบุรี พื้นที่จังหวัดนครปฐม พื้นที่เมืองพญา และพื้นที่หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่

๓.๔ ความเกี่ยวข้องระหว่าง กก.วล. และการกำหนดมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ ที่นำเสนอ กก.วล. พิจารณา อาทิเช่น การควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรม การควบคุมการปล่อยทิ้งน้ำมันเบนซินจากคลังน้ำมันเชื้อเพลิง การควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม การควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย การระบายสารมลพิษจากรถจักรยานยนต์ใหม่ การควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ระดับเสียงรถยนต์ รถโดยสารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยควันดำออกสู่บรรยากาศ ค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากสถานที่เลี้ยงสัตว์ และค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากโรงงานผลิตยาง

๓.๕ ความเกี่ยวข้องระหว่าง กก.วล. และการกำหนดมาตรฐานเกณฑ์การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ เห็นชอบประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ ๒๖๓ แห่ง และมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ระยะ ๕ ปี (๒๕๕๒-๒๕๕๖) โดยแบ่งประเภทแหล่งธรรมชาติออกเป็น ๑๐ ประเภท ได้แก่ เกาะ แก่ง ชายหาด ภูเขา ถ้ำ น้ำตก ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีสัณฐานและภูมิลักษณะธรรมชาติ ป่าพรุร้อน และแหล่งน้ำ ทั้งนี้ กก.วล. ได้มีการพิจารณาเกณฑ์ฯ รวม ๔ ประเภท ได้แก่ ภูเขา น้ำตก ถ้ำ และธรณีสัณฐานและภูมิลักษณะธรรมชาติ ซึ่ง ครม. ให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และอีก ๖ ประเภท สผ. อยู่ระหว่างการพัฒนาและจัดทำเกณฑ์การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เสนอ ครม. เพื่อพิจารณา ต่อไป

บทสรุป ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ของ สผ. ทาง <http://www.onep.go.th/neb2/> ซึ่งจะมีข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของ กก.วล. ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับงบประมาณ เพื่อดำเนินการปรับปรุงเว็บไซต์ โดยจะนำข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ นำเข้าไว้ในเว็บไซต์ดังกล่าวด้วย ซึ่งคาดว่า การปรับปรุงเว็บไซต์จะแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. ไขข้อข้องใจ: EIA

วิทยากร : นายสิทธิชัย ปิตินิชชัย

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานการติดตามตรวจสอบ

กองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม/ สผ

๑. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หมายความว่า กระบวนการศึกษาและประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ หรือกิจการ หรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นใด ของประชาชนหรือชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบดังกล่าว ผลการศึกษา เรียกว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้เปลี่ยนจากคำว่า “รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม” มาเป็น “รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” เนื่องจาก แต่เดิมกฎหมายไม่มีการให้คำนิยามของคำว่า EIA จนกระทั่งได้มีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อมฯ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการปรับปรุงและแก้ไขเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมีการให้คำนิยาม คำว่า “การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” ขึ้นมาบัญญัติไว้ในกฎหมาย

๒. ลำดับความเป็นมาของกฎหมายสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ดังนี้ (๑) พ.ศ. ๒๕๑๘ มี พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๑๘ (๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ ประกาศประเภทและขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA จำนวน ๑๐ ประเภท (๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ มีกฎกระทรวงการขออนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงาน EIA (จดทะเบียนนิติบุคคล) (๔) พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙ มี พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศประเภทและขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA จำนวน ๒๒ ประเภท และมีการใช้ระบบการพิจารณารายงาน EIA (๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ ปรับปรุงประกาศประเภทและขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA เพิ่มเติมจาก ๒๒ เป็น ๓๔ ประเภท (๖) พ.ศ.

๒๕๕๓ ประกาศประเภทและขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA ตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๑ ประเภท (๗) พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๐ ปรับปรุงประกาศประเภท และขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA เป็น ๓๕ ประเภท และโครงการที่ต้องจัดทำ EIA เป็น ๑๒ ประเภท และ (๘) พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศ พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อมฯ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งปัจจุบัน EIA มีความเข้มงวดมากขึ้น มีความรวดเร็วขึ้น มีความรอบคอบขึ้น

ซึ่งกระบวนการของ EIA และ IEE เป็นไปตามมติ ครม. คือ การขอใช้พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม เป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหว จึงกำหนดให้มีการจัดทำรายงาน EIA

๓. กฎหมายลำดับรอง

กฎหมายลำดับรองที่มีผลใช้บังคับแล้ว ได้แก่ (๑) ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการมอบหมายหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ปฏิบัติหน้าที่แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ และ (๒) ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ (๓) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๒ (๔) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการหรือการดำเนินการ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชน อย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๒ (๕) ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการ ที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ดำเนินการ หรือผู้ขออนุญาต จะต้องจัดทำเมื่อได้รับ อนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจการแล้ว และ (๖) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง คณะกรรมการเปรียบเทียบและวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓ และได้มีการปรับปรุง **กฎหมายลำดับรองที่มีผลใช้บังคับแล้ว** ได้แก่ (๑) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ปรับปรุงประเภท โครงการลำดับที่ ๒๒ ๒๖ และ ๓๓) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ และ (๒) ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการหรือการดำเนินการ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ปรับปรุงประเภทโครงการลำดับที่ ๘ และ ๙) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ นอกจากนี้ ยังมี**กฎหมายลำดับรองที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนการประกาศใช้** ได้แก่ (๑) พระราชกฤษฎีกาเบี่ยงประชุมของกรรมการผู้ชำนาญการ และคำตอบแทนบุคคลหรือสถาบันที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการมอบหมาย พ.ศ..... ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ครม. มีมติเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาเบี่ยงประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการและคำตอบแทนบุคคล หรือสถาบันที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการมอบหมาย พ.ศ..... ที่ สกค. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และดำเนินการตามขั้นตอนการตราพระราชกฤษฎีกาต่อไป (๒) ประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดประเภทโครงการหรือกิจการ และคุณสมบัติของบุคคลหรือ สถาบันที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการจะพิจารณามอบหมายให้ทำความเข้าใจประกอบการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) แล้ว โดยรอพระราชกฤษฎีกา เบี่ยงประชุมฯ มีผลใช้บังคับ และอยู่ระหว่างการปรับปรุงร่างประกาศฯ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกา เบี่ยงประชุมกรรมการผู้ชำนาญการฯ ก่อนเสนอ ประธาน กก.วล. ลงนาม และประกาศในราชกิจจานุเบกษา และ (๓) กฎกระทรวงวิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาต การอนุญาต การต่ออายุ การออกใบแทน การสั่งพักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาต เป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่ง ครม. ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔. บทบาทของ กก.วล. กับ EIA

กก.วล. มีบทบาทและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ EIA ดังนี้ (๑) ให้ความเห็นชอบให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกาศกำหนดให้โครงการของรัฐ หรือที่รัฐจะ อนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ เป็นโครงการที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือที่อาจมีผลกระทบฯ อย่างรุนแรง และกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงาน EIA (๒) ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ร่วมกับความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ (ศชก.) กรณีโครงการ หรือกิจการ หรือการดำเนินการของหน่วยงาน

ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชน ที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี (๓) มอบหมายให้หน่วยงานอื่นปฏิบัติหน้าที่พิจารณารายงาน EIA แทน สผ. (๔) แต่งตั้ง คชก. เพื่อทำหน้าที่พิจารณา รายงาน EIA (๕) ให้ความเห็นชอบให้ ร.ม.ว.ทส. ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ (รายงาน Monitor) และ (๖) ประกาศกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคล หรือสถาบันที่ คชก. จะมอบหมายให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา EIA

๕. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ EIA

- รายงาน IEE มีการดำเนินการเข้าพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อม และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น อย่างน้อย ๑ ครั้ง ในระหว่างจัดทำรายงาน
- รายงาน EIA มีการดำเนินการเข้าพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อม และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น อย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑: ขั้นตอนกำหนดขอบเขตการศึกษา และครั้งที่ ๒: ขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานและมาตรการ
- รายงาน EHIA มีการดำเนินการเข้าพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อม และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น อย่างน้อย ๓ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑: ขั้นตอนกำหนดขอบเขตการศึกษา ครั้งที่ ๒: ขั้นตอนการประเมิน และจัดทำรายงาน และครั้งที่ ๓: ขั้นตอนการทบทวนร่างรายงานและมาตรการ

อย่างไรก็ตาม กระบวนการที่จัดให้มีขึ้น เพื่อให้ประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ สามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูล ข้อโต้แย้ง หรือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับ EIA ของโครงการนั้น อันเป็นการสื่อสารสองทาง แต่มิใช่กระบวนการประชาคมติ เพื่อให้ประชาชนตัดสินใจว่า จะให้มี หรือไม่ให้มีโครงการ

๖. การส่งรายงาน Monitor สามารถจัดส่งรายงานฯ ได้ ๒ ช่องทาง คือ (๑) เอกสารรูปเล่ม (Hard Copy) โดยส่งให้หน่วยงานซึ่งมีอำนาจอนุญาตภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม และวันที่ ๓๑ มกราคม ของปีถัดไป (ทุกโครงการ) กรณีโครงการที่ไม่มีหน่วยงานอนุญาต ให้ส่งรายงานให้ สผ. และ (๒) ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของ สผ. ขึ้นกับประเภทโครงการและรอบเดือนตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ความถี่ในการส่งรายงาน Monitor จะถูกกำหนดไว้ในตารางมาตรการฯ ของแต่ละโครงการ อย่างไรก็ตาม ประกาศกระทรวงฯ กำหนดให้จัดทำและจัดส่งรายงาน Monitor ที่กำหนดไว้ในรายงาน EIA และ EHIA อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๗. การพัฒนาคู่มือ/แนวทาง สผ. ได้ดำเนินการจัดทำ (๑) คู่มือระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย (๒) EIA Guideline for Business Project Development in AEC (๓) แนวทางการเปิดเผยข้อมูลในรายงาน EIA และรายงาน Monitor (๔) คู่มือขั้นตอนการดำเนินงานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ (๕) แนวทางการจัดทำรายงานฯ ได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน โครงการพัฒนาระบบชลประทาน โครงการเหมืองแร่ โครงสร้างพื้นฐานทางน้ำ (๖) แนวทางการพิจารณารายงานฯ ได้แก่ การจัดการน้ำเสีย ด้านคุณภาพอากาศ ด้านผลกระทบต่อสุขภาพ

บทสรุป สผ. มีแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน ในเรื่องของรายงาน EIA ซึ่งบริษัทที่ปรึกษาต้องดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด คชก. ทุกคณะจะมีผู้ทรงคุณวุฒิในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการมีส่วนร่วมแต่ละระดับ แต่ละประเภทของโครงการจะมีข้อแตกต่างกัน และความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญ เทคนิควิธีการที่ใช้ อาจมีความแตกต่างกันเล็กน้อยหรือมาก แต่สุดท้ายต้องอยู่ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน และ สผ. ยังมีระบบ Smart EIA ทำให้สามารถทราบได้ว่า มีโครงการใดที่ดำเนินการจัดทำรายงาน EIA และดำเนินการตามมาตรการ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลทางเว็บไซต์ สผ. ได้ที่ <http://www.onep.go.th> หรือ Mobile Application ชื่อว่า “Smart EIA”

บทที่ ๓

การประเมินผลความพึงพอใจ

“การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓”

บทที่ ๓

การประเมินผลความพึงพอใจ “การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓”

การประเมินผลความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม “การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓” ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการประเมินผล โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ ๒ ระดับความพึงพอใจต่อการจัดงาน โดยประเมิน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านสถานที่ ด้านการจัดงาน/กิจกรรม และด้านเจ้าหน้าที่/การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก และประเมินผลระดับความพึงพอใจ ๕ ระดับ คือ ระดับ ๑ น้อยที่สุด ระดับ ๒ น้อย ระดับ ๓ ปานกลาง ระดับ ๔ มาก และระดับ ๕ มากที่สุด

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับ ๑. การเสวนา โดยมี ๒ หัวข้อ ดังนี้ ๑.๑ “ฝ่าวิกฤต สิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการที่ยั่งยืน” และ ๑.๒ “จับเข่าคุย เรียนรู้ กก.วล. และไขข้อข้องใจ EIA” ๒. นิทรรศการ โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ๒.๑ นิทรรศการของ สผ. และ ๒.๒ นิทรรศการของเครือข่าย ๓. ความพึงพอใจในนิทรรศการเรื่องใดมากที่สุด ๔. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดประชุมครั้งต่อไป

ผลการประเมิน

จากผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ทั้งหมด จำนวน ๖๘๒ คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๑ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้เกณฑ์กำหนดเป็นร้อยละของประชากร ซึ่งมีขนาดประชากรเป็นหลักร้อยละ ๑๐ ใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยร้อยละ ๒๕ (กัญญ์สิริ จันทรเจริญ, ๒๕๔๘ และธีรภูมิ เอกะกุล, ๒๕๔๓) โดยสามารถสรุปผลการประเมิน ได้ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไป

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	๓๗	๑๙.๕๘
หญิง	๑๕๒	๘๐.๔๒
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๔๒ ส่วนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๘

ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๑ ปี	๑	๐.๕๓
๒๑-๓๐ ปี	๔๘	๒๕.๓๙
๓๑-๔๐ ปี	๕๘	๓๐.๖๙
๔๑-๕๐ ปี	๔๗	๒๔.๘๗
๕๑ ปี ขึ้นไป	๓๕	๑๘.๕๒
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๓๑-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๙ รองลงมา คือ ช่วงอายุ ๒๑-๓๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๙ ช่วงอายุ ๔๑-๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๗ ช่วงอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๒ และน้อยที่สุดอยู่ช่วงอายุ ต่ำกว่า ๒๑ ปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๓

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	๒	๑.๐๖
ปริญญาตรี	๘๐	๔๒.๓๓
ปริญญาโท	๙๙	๕๒.๓๘
สูงกว่าปริญญาโท	๗	๓.๗๐
ไม่ระบุ	๑	๐.๕๓
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓๘ รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๔๒.๓๓ ระดับสูงกว่าปริญญาโท ร้อยละ ๓.๗๐ และน้อยที่สุด คือ ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ ๑.๐๖ นอกจากนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ระบุระดับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๓

ตารางที่ ๔ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หน่วยงานภาครัฐ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๒๕	๖๖.๑๔
หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ	๓๗	๑๙.๕๘
บริษัทที่ปรึกษา	๗	๓.๗๐
ภาคเอกชน	๕	๒.๖๔
สถาบันการศึกษา	๑๑	๕.๘๒
เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔	๒.๑๒
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นบุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐ ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๑๔ รองลงมา คือ บุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ร้อยละ ๑๙.๕๘ สถาบันการศึกษา ร้อยละ ๕.๘๒ บริษัทที่ปรึกษา ร้อยละ ๓.๗๐ ภาคเอกชน ร้อยละ ๒.๖๔ และน้อยที่สุด เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๒.๑๒

ตอนที่ ๒ ระดับความพึงพอใจต่อการจัดงาน
ตารางที่ ๕ ระดับความพึงพอใจต่อการจัดงาน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ/(จำนวน))				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑. ด้านการประชาสัมพันธ์					
๑.๑ การประชาสัมพันธ์การจัดงาน ชัดเจน ทั่วถึง	๐.๕๓ (๑)	๑.๖๐ (๓)	๑๓.๘๓ (๒๖)	๔๕.๗๔ (๘๖)	๓๘.๓๐ (๗๒)
๑.๒ เหมาะสมกับระยะเวลา	๐.๕๔ (๑)	๑.๐๘ (๒)	๙.๗๓ (๑๘)	๔๔.๘๗ (๘๓)	๔๓.๗๘ (๘๑)
ร้อยละเฉลี่ย (รวม)	๐.๕๔	๑.๓๔	๑๑.๗๘	๔๕.๓๐	๔๑.๐๔
๒. ด้านสถานที่					
๒.๑ ความเหมาะสมของการจัดสถานที่สำหรับกิจกรรมในด้านต่าง ๆ	-	-	๓.๗๐ (๗)	๓๕.๔๕ (๖๗)	๖๐.๘๕ (๑๑๕)
๒.๒ บรรยากาศ สภาพแวดล้อม เหมาะสม สะอาด และปลอดภัย	-	-	๓.๗๒ (๗)	๓๓.๕๑ (๖๓)	๖๒.๗๗ (๑๑๘)
๒.๓ วัสดุ/อุปกรณ์ เหมาะสมและมีความพร้อม	-	-	๖.๓๕ (๑๒)	๓๗.๐๔ (๗๐)	๕๖.๖๑ (๑๐๗)
๒.๔ ความสะดวกในการเดินทาง	-	๐.๕๓ (๑)	๑๑.๑๗ (๒๑)	๓๖.๗๐ (๖๙)	๕๑.๖๐ (๙๗)
ร้อยละเฉลี่ย (รวม)	-	๐.๕๓	๖.๒๔	๓๕.๖๘	๕๗.๙๖
๓. ด้านการจัดงาน/กิจกรรม					
๓.๑ การคัดกรองตามมาตรฐานความปลอดภัย โควิด ๑๙	-	-	๕.๒๙ (๑๐)	๓๔.๓๙ (๖๕)	๖๐.๓๒ (๑๑๔)
๓.๒ ความเหมาะสมและความน่าสนใจของงานบนเวที การสัมมนา	๐.๕๓ (๑)	๑.๐๖ (๒)	๖.๘๘ (๑๓)	๔๐.๗๔ (๗๗)	๕๐.๗๙ (๙๖)
๓.๓ ความเหมาะสม และความน่าสนใจของงานนิทรรศการ	-	๐.๕๔ (๑)	๔.๘๑ (๙)	๔๒.๗๘ (๘๐)	๕๑.๘๗ (๙๗)
๓.๔ ความเหมาะสม ความน่าสนใจ และความต่อเนื่องของการจัดงาน ในภาพรวม	-	๑.๐๕ (๒)	๖.๘๘ (๑๓)	๔๓.๙๒ (๘๓)	๔๘.๑๕ (๙๑)
๓.๕ ระยะเวลาในการจัดประชุม	-	๓.๑๗ (๖)	๘.๔๗ (๑๖)	๓๙.๖๘ (๗๕)	๔๘.๖๘ (๙๒)
๓.๖ ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมบนเวทีสัมมนา	๐.๕๓ (๑)	๐.๕๓ (๑)	๖.๘๘ (๑๓)	๔๑.๘๐ (๗๙)	๕๐.๒๖ (๙๕)
๓.๗ ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมงานนิทรรศการ	-	๐.๕๓ (๑)	๕.๘๕ (๑๑)	๔๕.๒๑ (๘๕)	๔๘.๐๔ (๙๑)
ร้อยละเฉลี่ย (รวม)	๐.๕๓	๑.๑๕	๖.๔๔	๔๑.๒๒	๕๑.๑๖
๔. ด้านเจ้าหน้าที่/การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก					
๔.๑ เจ้าหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ ต้อนรับ ลงทะเบียน เป็นอย่างดี	-	๑.๐๗ (๒)	๕.๓๒ (๑๐)	๓๗.๒๓ (๗๐)	๕๖.๓๘ (๑๐๖)
๔.๒ เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกอย่างดี	-	๑.๐๖	๓.๑๗	๓๕.๙๘	๕๙.๗๙

รายการ	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ/(จำนวน))				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		(๒)	(๖)	(๖๘)	(๑๑๓)
๔.๓ ความรวดเร็วในการให้บริการ	-	๑.๐๗ (๒)	๓.๑๙ (๖)	๓๗.๒๓ (๗๐)	๕๘.๕๑ (๑๑๐)
๔.๔ การให้ข้อมูล / คำแนะนำ / ตอบคำถามของเจ้าหน้าที่	-	๑.๐๖ (๒)	๕.๘๕ (๑๑)	๓๕.๑๑ (๖๖)	๕๗.๙๘ (๑๐๙)
๔.๕ อาหาร และเครื่องดื่ม มีความเหมาะสม	-	๑.๐๖ (๒)	๖.๓๘ (๑๒)	๓๖.๗๐ (๖๙)	๕๕.๘๕ (๑๐๕)
ร้อยละเฉลี่ย (รวม)	-	๑.๐๖	๔.๗๘	๓๖.๔๕	๕๗.๗๐

จากตารางที่ ๕ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความพึงพอใจต่อการจัดงาน สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละเฉลี่ย ๕๕.๓๐ โดยมีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การจัดงาน ชัดเจน ทั้งถึง ในระดับมาก ร้อยละ ๕๕.๗๔ รองลงมา คือ เหมาะสมกับระยะเวลา ร้อยละ ๔๔.๘๗

๒. ด้านสถานที่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละเฉลี่ย ๕๗.๙๖ โดยมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศ สภาพแวดล้อม เหมาะสม สะอาด และปลอดภัย มากที่สุด ร้อยละ ๖๒.๗๗ รองลงมา คือ ความเหมาะสมของการจัดสถานที่สำหรับกิจกรรมในด้านต่างๆ ร้อยละ ๖๐.๘๕ วัสดุ/อุปกรณ์เหมาะสมและมีความพร้อม ร้อยละ ๕๖.๖๑ และความสะดวกในการเดินทาง ร้อยละ ๕๑.๖๐

๓. ด้านการจัดงาน/กิจกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละเฉลี่ย ๕๑.๑๖ โดยมีความพึงพอใจต่อการคัดกรองตามมาตรฐานความปลอดภัย โควิด-๑๙ มากที่สุด ร้อยละ ๖๐.๓๒ รองลงมา คือ ความเหมาะสม และความน่าสนใจของงานนิทรรศการ ร้อยละ ๕๑.๘๗ ความเหมาะสมและความน่าสนใจของงานบนเวทีการสัมมนา ร้อยละ ๕๐.๗๙ ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมบนเวทีสัมมนา ร้อยละ ๕๐.๖๒ ระยะเวลาในการจัดประชุม ร้อยละ ๔๘.๖๘ ความเหมาะสม ความน่าสนใจ และความต่อเนื่องของการจัดงานในภาพรวม ร้อยละ ๔๘.๑๕ และความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมงานนิทรรศการ ร้อยละ ๔๘.๐๔

๔. ด้านเจ้าหน้าที่/การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละเฉลี่ย ๕๗.๗๐ โดยมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกอย่างดีมากที่สุด ร้อยละ ๕๙.๗๙ รองลงมา คือ ความรวดเร็วในการให้บริการ ร้อยละ ๕๘.๕๑ การให้ข้อมูล/คำแนะนำ/ตอบคำถามของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๕๗.๙๘ เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ ต้อนรับ ลงทะเบียนเป็นอย่างดี ร้อยละ ๕๖.๓๘ และอาหาร เครื่องดื่ม มีความเหมาะสม ร้อยละ ๕๕.๘๕

ทั้งนี้ สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจต่อการจัดงานในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับความพึงพอใจ ด้านสถานที่ มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่/การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดงาน/กิจกรรม และด้านการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตารางที่ ๖ ระดับความพึงพอใจต่อการเสวนาและนิทรรศการ

รายการ	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ/(จำนวน))				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑. การเสวนา					
๑.๑ การเสวนา “ฝ่าวิกฤตสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการที่ยั่งยืน”	๐.๕๓ (๑)	-	๘.๕๖ (๑๖)	๔๙.๗๓ (๙๓)	๔๑.๑๘ (๗๗)
๑.๒ การเสวนา “จับเข่าคุย เรียนรู้ กก.วล. และไขข้อข้องใจ EIA”	-	๑.๖๐ (๓)	๖.๓๘ (๑๒)	๔๘.๔๐ (๙๑)	๔๓.๖๒ (๘๒)
ร้อยละเฉลี่ย (รวม)	๐.๕๓	๑.๖๐	๗.๔๗	๔๙.๐๗	๔๒.๔๐
๒. นิทรรศการ					
๒.๑ นิทรรศการของ สผ.	-	๐.๕๓ (๑)	๕.๓๒ (๑๐)	๓๙.๓๖ (๗๔)	๕๔.๗๙ (๑๐๓)
๒.๒ นิทรรศการของ เครือข่าย	-	๑.๐๘ (๒)	๓.๒๔ (๖)	๔๓.๒๔ (๘๐)	๕๒.๔๔ (๙๗)
ร้อยละเฉลี่ย (รวม)	-	๐.๘๑	๔.๒๘	๔๑.๓๐	๕๓.๖๒

จากตารางที่ ๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเสวนาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละเฉลี่ย ๔๙.๐๗ โดยผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความพึงพอใจต่อหัวข้อการเสวนา “ฝ่าวิกฤตสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการที่ยั่งยืน” อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๗๓ รองลงมา คือ การเสวนา “จับเข่าคุย เรียนรู้ กก.วล. และไขข้อข้องใจ EIA” คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๐ ในส่วนของการจัดนิทรรศการ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจต่อการจัดนิทรรศการอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละเฉลี่ย ๕๓.๖๒ โดยผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความพึงพอใจต่อนิทรรศการของ สผ. อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๗๙ รองลงมา คือ นิทรรศการของเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔๔

ตารางที่ ๗ จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่พึงพอใจต่อนิทรรศการของ สผ.

บุรณิทรรศการ	จำนวน (ราย)	อันดับ
บูธที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	๑๑	๓
บูธที่ ๒ สผ. กับยุทธศาสตร์ชาติเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	๑๒	๒
บูธที่ ๓ การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ศิลปกรรม กรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า และมรดกโลก	๑๐	๔
บูธที่ ๔ ก้าวถัดไปกับความหลากหลายทางชีวภาพที่ยั่งยืน	๙	๕
บูธที่ ๕ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน	๔	๖
บูธที่ ๖ กองทุนสิ่งแวดล้อมกับการขับเคลื่อนสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	๙	๕
บูธที่ ๗ การดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย	๒	๗
บูธที่ ๘ EIA	๒๐	๑
บูธที่ ๙ การพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของ สผ.	๔	๖

จากตารางที่ ๗ พบว่า นิทรรศการของ สผ. ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความพึงพอใจ ๓ อันดับแรก คือ อันดับที่ ๑ ได้แก่ บูธที่ ๘ EIA
อันดับที่ ๒ ได้แก่ บูธที่ ๒ สผ. กับยุทธศาสตร์ชาติเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
อันดับที่ ๓ ได้แก่ บูธที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ตารางที่ ๘ จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่พึงพอใจต่อนิทรรศการของเครือข่าย

นิทรรศการ	จำนวน (ราย)	อันดับ
บูธที่ ๑ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จ.นครศรีธรรมราช	๒๙	๑
บูธที่ ๒ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จ.ภูเก็ต	๗	๕
บูธที่ ๓ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จ.เพชรบูรณ์	๑๒	๓
บูธที่ ๔ โครงการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนตำบลบ้านด่านนาขาม จ.อุดรดิตถ์	๔	๗
บูธที่ ๕ โครงการรณรงค์รณรงค์อยู่ คู่สิ่งแวดล้อมที่สะอาดสดใส เพื่อสุขภาพพลานามัยที่ยั่งยืน ของเทศบาลตำบลร้องกวาง จ.แพร่	๑๔	๒
บูธที่ ๖ โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ชุดที่ ๑ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวนา จ.หนองบัวลำภู	๒	๘
บูธที่ ๗ โครงการสร้างเสริมพลังชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทาง ชีวภาพในพื้นที่ป่าใหญ่โคกจิก – ตาลอก อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม	๑๑	๔
บูธที่ ๘ โครงการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยการทำเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี	๔	๗
บูธที่ ๙ โครงการเครือข่ายป่าชุมชน จ.กาญจนบุรี สภาองค์กรชุมชน ต.หนองโรง	๕	๖
บูธที่ ๑๐ โครงการเครือข่ายรอบพื้นที่ป่ามรดกโลกฯ มูลนิธิพัฒนาอีสาน	๕	๖

จากตารางที่ ๘ พบว่า นิทรรศการของเครือข่าย ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความพึงพอใจ ๓ อันดับแรก คือ
อันดับที่ ๑ ได้แก่ บูธที่ ๑ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จ.นครศรีธรรมราช
อันดับที่ ๒ ได้แก่ บูธที่ ๕ โครงการรณรงค์รณรงค์อยู่ คู่สิ่งแวดล้อมที่สะอาดสดใส เพื่อสุขภาพพลานามัย
ที่ยั่งยืน ของเทศบาลตำบลร้องกวาง จ.แพร่

อันดับที่ ๓ ได้แก่ บูธที่ ๓ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จ.เพชรบูรณ์

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดประชุมครั้งต่อไป

ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการประชุมวิชาการ สผ.
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการประชุมวิชาการ สผ. ในปีต่อไป
โดยสรุปดังตารางที่ ๙

ตารางที่ ๙ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการประชุมวิชาการ สผ.

หัวข้อ	ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
๑. ด้านสถานที่จัดงาน	ห้องน้ำ น้ำไม่ไหล
	ห้องประชุมอากาศหนาว
	การจราจรติดขัด
๒. ด้านการจัดงาน/กิจกรรม	
๒.๑ การเสวนา	การเสวนาบนเวทีเป็นลักษณะการบรรยายมากกว่าการเสวนา ทำให้ไม่น่าสนใจ
	ควรกระชับการนำเสนอ เพื่อเพิ่มหัวข้อเรื่องในการเสวนาให้มากขึ้น
	ควรเสวนาเรื่องลดโลกร้อนให้มากขึ้น
๒.๒ การจัดนิทรรศการ	ควรเป็นนิทรรศการมีชีวิตมากกว่าแบบแห้ง
	ควรเพิ่มจำนวนบูธนิทรรศการ
๒.๓ เอกสารประกอบการประชุม	ควรมีเอกสารประกอบการประชุม
๒.๔ อาหารว่าง-เครื่องดื่ม อาหารกลางวัน	ไม่มีโกโก้ หรือ โอวัลติน
	อาหารว่างใส่กล่อง และข้างในมีกระดาษฟรอยด์ ทำให้สร้างขยะเพิ่ม และไม่มีถังขยะแบบแยกประเภท
	อาหารว่างช่วงเช้าไม่เป็นไปตามที่แจ้งไว้ ควรแจ้งจุดรับล่วงหน้า ไม่อำนวยความสะดวกให้หน่วยงานอื่นที่เข้าร่วมงาน
๒.๕ การจัดงาน/กิจกรรม ในภาพรวม	ควรเพิ่มจำนวนวันจัดงาน
	ควรเตรียมความพร้อมในการลำดับงานบนเวที และควรใช้พิธีกรมืออาชีพ
	ควรนำเสนอผลงานจริงๆ และ สผ.ต้องชี้แจงข้อบกพร่องของตนให้คนอื่นรับรู้ด้วย
๓. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ	แบบสอบถามหัวข้อนิทรรศการ ควรทำเป็นแบบตัวเลือก

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
ณ ห้อง Mayfair grand ballroom ชั้น ๑๑
โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ โฮเทล ประตูน้ำ กรุงเทพฯ

หลักการและเหตุผล

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินการจัดประชุมวิชาการ นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิชาการ และผลการดำเนินงานที่สำคัญของ สผ. ด้านนโยบาย แผน กฎหมาย และความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีความสอดคล้องและตอบสนองกับแนวโน้ม ทิศทาง และสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศและระดับโลก เพื่อให้สาธารณชนได้รู้จัก รับทราบ และยอมรับในการกิจและบทบาทหน้าที่ของ สผ. และภาคีเครือข่าย รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างศักยภาพความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ และการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความสมดุล และยั่งยืนต่อไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สผ. จึงได้กำหนดจัดการประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยแนวคิดของการจัดประชุมวิชาการฯ ในครั้งนี้ จะผนวกรวมกับการจัดกิจกรรมวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงาน ครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญ ในทุกๆ ด้าน ของ สผ. ทั้งการดำเนินงานภายในประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และความร่วมมือระหว่างอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งหวังให้ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชน ได้รับทราบและเข้าใจ บทบาทภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งเป็นเวทีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้องค์ความรู้ ประสบการณ์ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล อันนำไปสู่การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิชาการ ด้านนโยบาย แผน กฎหมาย ความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ที่มีความสำคัญ และเป็นที่น่าสนใจ ให้บุคคลภายนอกได้รับทราบและเข้าใจภารกิจและบทบาทหน้าที่ของ สผ.
2. เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สผ. เป็นที่รู้จักและได้รับความเชื่อมั่นในการดำเนินงานด้านนโยบาย แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ภายใต้บริบทของการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ความร่วมมือระหว่างประเทศ บนฐานการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน รวมทั้งภารกิจที่ร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่น และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการรับรู้ รับทราบ และยอมรับ สผ. เป็นหน่วยงานที่ดำรงไว้ซึ่งธรรมาภิบาล (Good governance) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

๒. ภาศีเครือข่ายและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และเข้าใจภารกิจด้านนโยบายและแผน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ สผ. และเสริมสร้างศักยภาพภาศีเครือข่าย เพื่อยกระดับความร่วมมือในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และต่อยอดให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานและขับเคลื่อนนโยบาย แผน กฎหมายและอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ตามหน้าที่และอำนาจ

รูปแบบการดำเนินงาน

๑. ปาฐกถาพิเศษ
๒. การเสวนา
๓. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์
๔. การจัดนิทรรศการ

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๖๐๐ คน

๑. บุคลากรภายในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหุ้นส่วนในการดำเนินงาน (Partnership) จำนวน ๒๕๐ คน

- หน่วยงานภาครัฐในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.)
- ผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม คณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) คณะอนุกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๒. ภาศีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้รับบริการ จำนวน ๓๕๐ คน

หน่วยงานภาครัฐ ภายนอก ทส. องค์การพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทที่ปรึกษา ภาคเอกชน เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระยะเวลา และสถานที่

วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ณ ห้อง Mayfair grand ballroom A&B ชั้น ๑๑ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ โฮเทล ประตูน้ำ กรุงเทพฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๘ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๖

กำหนดการ
การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
ณ ห้อง Mayfair grand ballroom ชั้น ๑๑ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ โฮเทล ประตูน้ำ กรุงเทพฯ

๐๘.๓๐ - ๐๙.๓๐ น. ลงทะเบียน

๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. การเสวนา “ฝ่าวิกฤตสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการที่ยั่งยืน”

ประเด็นนำเสนอ ๑. คุณพร้อมหรือยัง ที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

โดย ๑. นางสาวเบญจมาภรณ์ วัฒนธงชัย

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานงานอนุสัญญา

กองจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

๒. นายกิตติคุณ ศักดิ์สูง

ผู้ประสานงานเยาวชนโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

(United Nations Development Programme: UNDP)

และเครือข่ายเยาวชนเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพระดับโลก

(Global Youth Biodiversity Network: GYBN)

๒. ประเทศไทยกับการสู้ภัย Climate change

โดย ๑. นางกตัญญูลี ธรรมกุล

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

กองประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. นางสาวชุตินา จงภักดี

ผู้จัดการโครงการดำเนินงานด้านนโยบายการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)

๓. การจัดการที่ดินในประเทศไทยที่ผ่านมาและก้าวต่อไป

โดย ๑. นางสาวภทรกช เหนือเกตุ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

กองบริหารจัดการที่ดิน

๒. นายศิริพงษ์ เดชโพธิ์พระ

ผู้อำนวยการส่วนการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผู้ดำเนินรายการ นายอภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์

ผู้ประกาศข่าว/บรรณาธิการบริหาร นิตยสาร GM และ GM Live

๑๒.๐๐ - ๑๓.๑๕ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

- ๑๓.๓๐ - ๑๔.๑๕ น. กล่าวรายงาน
นางรวิวรรณ ภูริเดช
เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กล่าวเปิดและปาฐกถาพิเศษ “ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน”
นายวรารุณ ศิลปอาชา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๑๔.๑๕ - ๑๔.๓๐ น. ถ่ายภาพร่วมกัน
- ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เยี่ยมชมนิทรรศการ
- ๑๔.๔๕ - ๑๕.๔๕ น. การเสวนา “จับเข่าคุย เรียนรู้ กก.วล. และไขข้อข้องใจ EIA”
ประเด็นนำเสนอ ๑. รับรู้...บทบาทคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
โดย นายไชยยันต์ เทพศิริสุนทร
ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๒. ไขข้อข้องใจ: EIA
โดย นายสิทธิชัย ปิตินิชชัย
ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานการติดตามตรวจสอบ
กองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ผู้ดำเนินรายการ นายอภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์
ผู้ประกาศข่าว/บรรณาธิการบริหาร นิตยสาร GM และ GM Live
- ๑๕.๔๕ น. ปิดการประชุม

หมายเหตุ ๑. การแต่งกาย: โทนสีฟ้าหรือชุดสุภาพ
๒. บริการอาหารว่างและเครื่องดื่ม ก่อนเข้าห้องประชุม (ช่วงเช้า) และ ๑๔.๔๕ น. (ช่วงบ่าย)
๓. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ข่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๑๘/๑ อาคารทิปโก้ ๒ ถนนพระราม ๖ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๐ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๑ www.onep.go.th

สผ. พร้อมขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อฝ่าวิกฤตสิ่งแวดล้อมภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ภายใต้งานประชุมวิชาการ ประจำปี ๒๕๖๓

ดร. รวีวรรณ ภูริเดช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เลขาธิการ สผ.) กล่าวว่า สผ. ได้จัดงานประชุมวิชาการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ซึ่งถือเป็นโอกาสอันดีที่ สผ. จะได้นำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิชาการ รวมทั้ง ผลการดำเนินงานที่สำคัญในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ภาคีเครือข่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนได้รับทราบ โดยในปีนี้องค์กรสถานการณ์ไวรัสโควิด - 19 ทำให้การจัดงานในปีนี้แตกต่างจากเดิม ที่สำคัญตามนโยบายของนายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบนโยบายเรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ ดังนั้น ในการจัดงานครั้งนี้ สผ. จึงให้ความสำคัญในการจัดงานในรูปแบบของชีวิตวิถีใหม่ (NEW NORMAL) และให้ความสำคัญกับการจัดงานประชุมวิชาการ ประจำปี ๒๕๖๓ ภายใต้หัวข้อ “ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน” โดยนายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เกียรติเป็นประธาน พร้อมปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน” ด้วย

โดยการจัดประชุมวิชาการในปีนี้ได้ผนวกรวมกับการจัดกิจกรรมวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของ สผ. ครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานภายในประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้ง การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญยังเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน สำหรับความน่าสนใจในงานประชุมวิชาการประจำปีนี้ ได้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น ในหัวข้อ “ฝ่าวิกฤตสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการที่ยั่งยืน” โดยได้รับเกียรติจากวิทยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนมาร่วมพูดคุยในประเด็นต่างๆ อาทิเช่นประเด็น “คุณพร้อมหรือยังที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงด้านความหลากหลายทางชีวภาพ” จัปเข้าคุย เรียนรู้ กก.วล. และไขข้อข้องใจ EIA รวมถึง เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น นอกจากนี้ ภายในงานได้มีการจัดนิทรรศการ ผลงานเด่นของ สผ. และ การนำเสนอผลงานของเครือข่าย ได้แก่ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จ.นครศรีธรรมราช หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จ.เพชรบูรณ์ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จ.ภูเก็ต โครงการจัดการขยะชุมชนฯ อบต.บ้านดำนานาขาม จ.อุตรดิตถ์ โครงการรื้อถอนกว้านอยู่คูสิ่งแวดล้อม ทต.ร่องกวาง จ.แพร่ โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ทต.หัวนา จ.หนองบัวลำภู โครงการป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอกฯ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โครงการเกษตรอินทรีย์ฯ ทสม.อำเภอนาดี จ.ปราจีนบุรี โครงการเครือข่ายป่าชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี สภาองค์กรชุมชน ต.หนองโรง โครงการเครือข่ายรอบพื้นที่ป่ามรดกโลกฯ มูลนิธิพัฒนาอีสาน

.....ดังนั้น

ดังนั้น ในการจัดงานประชุมวิชาการ ประจำปี ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพฯ จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแลกเปลี่ยนผลงานทางวิชาการที่ทุกภาคส่วนให้ความสนใจและความร่วมมือกันส่งต่อไปยังประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง โดยวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะเป็นแนวทางที่จะส่งต่อความรู้ให้กับสาธารณะได้เป็นอย่างดี

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรม

๑. พิธีเปิดการประชุม

๒. การเยี่ยมชมนิทรรศการ

การเยี่ยมชมบูธนิทรรศการ สผ.

๒. การเยี่ยมชมนิทรรศการ (ต่อ)

การเยี่ยมชมบูธนิทรรศการ เครือข่าย

๓. การเสวนา

๓.๑ การเสวนา “ฝ่าวิกฤตีสั่งแวดล้อม เพื่อการจัดการที่ยั่งยืน” (ช่วงเช้า)

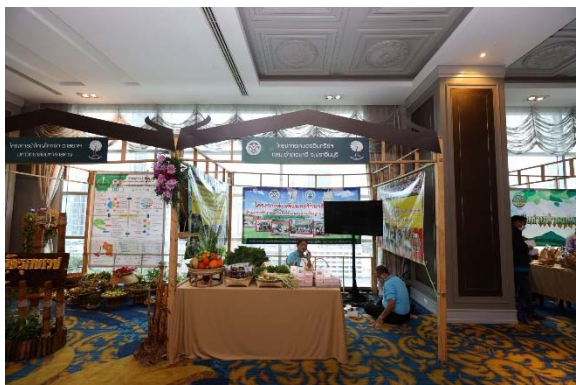
๓.๒ การเสวนา “จับเข้าคุย เรียนรู้ กก.วล. และไขข้อข้องใจ EIA” (ช่วงบ่าย)

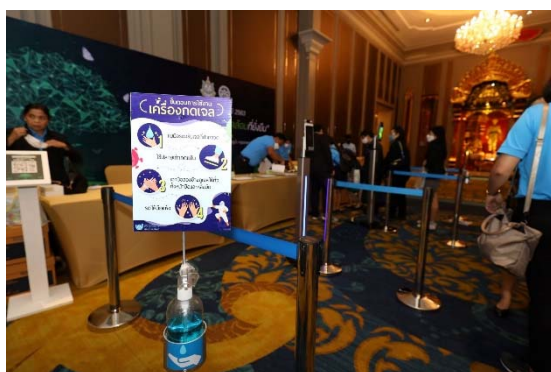
๔. การจัดนิทรรศการ

๔. การจัดนิทรรศการ (ต่อ)

๕. การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

๖. การประชุมวิชาการฯ ในภาพรวม

๖. การประชุมวิชาการฯ ในภาพรวม (ต่อ)

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามการประเมินผลความพึงพอใจ

“การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓”

แบบสอบถาม

การประเมินผลความพึงพอใจ “ การประชุมวิชาการ สผ. ประจำปี พ.ศ. 2563 ”

วันที่ 21 สิงหาคม 2563

ณ ห้อง Mayfair grand ballroom ชั้น 11 โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ โฮเทล ประตูน้ำ กรุงเทพฯ

โดย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ขอความอนุเคราะห์ผู้ตอบแบบประเมินตอบให้ครบทั้ง 3 ตอน เพื่อให้การดำเนินโครงการตอบสนองความต้องการของผู้ร่วมงานและเป็นประโยชน์นำไปใช้ปรับปรุงการจัดงานในครั้งต่อไป เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ร่วมงานให้มากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความ

- เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- อายุ ☐ ต่ำกว่า 21 ปี ☐ 21-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป
- การศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท ☐ สูงกว่าปริญญาโท
- อาชีพ ☐ หน่วยงานภาครัฐในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ☐ บริษัทที่ปรึกษา ☐ ภาคเอกชน ☐ สถาบันการศึกษา
☐ เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ☐ อื่นๆ (ระบุ.....)

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อการจัดงานนี้

คำชี้แจง กรุณาแสดงความคิดเห็นตามแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดงาน/จัดกิจกรรมนี้โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการ	ความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5
1. ด้านการประชาสัมพันธ์					
1.1 การประชาสัมพันธ์การจัดงาน ชัดเจน ทัวถึง					
1.2 เหมาะสมกับระยะเวลา					
2. ด้านสถานที่					
2.1 ความเหมาะสมของการจัดสถานที่สำหรับกิจกรรมในด้านต่างๆ					
2.2 บรรยากาศ สภาพแวดล้อม เหมาะสม สะอาด และปลอดภัย					
2.3 วัสดุ/อุปกรณ์ เหมาะสมและมีความพร้อม					
2.4 ความสะดวกในการเดินทาง					
3. ด้านการจัดงาน/กิจกรรม					
3.1 การคัดกรองตามมาตรฐานความปลอดภัย โควิด 19					
3.2 ความเหมาะสมและความน่าสนใจของงานบนเวที การสัมมนา					
3.3 ความเหมาะสม และความน่าสนใจของงานนิทรรศการ					
3.4 ความเหมาะสม ความน่าสนใจ และความต่อเนื่องของการจัดงานในภาพรวม					
3.5 ระยะเวลาในการจัดประชุม					

รายการ	ความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5
3.6 ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมบนเวทีสัมมนา					
3.7 ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมงานนิทรรศการ					
4. ด้านเจ้าหน้าที่/การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก					
4.1 เจ้าหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ ต้อนรับ ลงทะเบียน เป็นอย่างดี					
4.2 เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกอย่างดี					
4.3 ความรวดเร็วในการให้บริการ					
4.4 การให้ข้อมูล / คำแนะนำ / ตอบคำถามของเจ้าหน้าที่					
4.5 อาหาร และเครื่องดื่ม มีความเหมาะสม					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

รายการ	ความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5
1. การเสวนา					
1.1 การเสวนา “ฝ่าวิกฤตสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการที่ยั่งยืน”					
1.2 การเสวนา “จับเข่าคุย เรียนรู้ กก.วล. และไขข้อข้องใจ EIA”					
2. นิทรรศการ					
2.1 นิทรรศการของ สผ.					
2.2 นิทรรศการของ เครือข่าย					
3. ท่านพึงพอใจในนิทรรศการเรื่องใดมากที่สุด					
3.1 นิทรรศการของ สผ. โปรดระบุ.....					
3.2 นิทรรศการของเครือข่าย โปรดระบุ.....					
4. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดประชุมครั้งต่อไป					
.....					
.....					
.....					
.....					

** ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม **

ตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว กรุณารับของที่ระลึก ณ จุดลงทะเบียน